

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Érték évre ...	840 Le
Fél évre ...	420 Le
Negyed évre ...	210 Le
Havonta ...	70 Le

Művelődési díjazás szoci.

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
6 lej. Buconortól 50 banival
több.

A becsület.

Egy hinduval találkoztam a lipcei „Messen.” Előkelő megjelenésű, művelt férfi volt, ki gazdaságát arra használta fel, hogy beutazza Európát és a világéges utáni hatodik esztendőben adatkait gyűjtson arról, hogy a világ-háború miben tette a legnagyobb kárt. Ki, vagy mi szenvedett leg-többet a háború borzalmaitól, mi-ben mutatkozik a legnagyobb hanyatlás? Érdekes téma különösen egy hindutól és hindu megvilá-gításban.

Intim nemzetközi társaságban, egy csésze tea mellett ültünk, mi-kor az én hindu barátom a kér-dést felvetette és őszinte választ kért. Elénk eszmecsere indult meg, melyben nők és férfiak egy-aránt résztvettek. A többség né-zete szerint a háború a legna-gyobb csapást az emberi kultúra-ra mérte; mások a gazdasági éle-tet nevezik meg legnagyobb kár-vallottnak, melynek visszaesése, eddigi szabadságától és biztonsá-gától történt megfosztása meg-rendítette a kultúrtevézőket is, melyek végeredményben ebből a forrásból táplálkoznak: ismét má-solt a hitélet és az erkölcsi rend súlyos veszteségeire mutatnak rá, a nők pedig főleg az idealizmus, a családi tűzhely hanyatlásában és annak következményeiben lát-ták a legnagyobb veszedelmet.

Exotikus vendégünk szivarka-füst mellett csendben végignall-gatta a különböző véleményeket anélkül, hogy az eszmecserebe be-leegyezedt volna. Amikor a té-ma ki volt merítve, előtűnt a ciga-rettjét és nyugodt hangon megszó-ialt: „Önök tévednek hülgynin és uraim a háború okozta legna-gyobb kár megítélésében. A leg-több kárt a háború a „becsület-ben” tette. Győzőknél és legyő-zötteknél egyaránt. És pedig úgy, az egyéni becsületben, mint a köz-becsületben, az úgynevezett nem-zeti becsületben. A „kereskedői” becsületben épenugy, mint a „gentleman” becsületben. Nemkül-önben az írói és művészi tisztés-ségben is. Ameddig önök, éntem Európa összes népeit, a becsületet ősi jogaiha vissza nem helyezik, addig nincsen igazi kibékülés, méltányos kiegyenlítés, nincsen jog és igazság. Addig „bellum omnium contra omnes” van, ami nagyon könnyen odavezethet, hogy a becsület sirjába a becsület mellé az „ember”-t is lefektetik. Talál-tam ugyan becsületes gondolko-dású embert is, de a nemzetök kö-zött nagyon keveset; kövessék ezeket, mint a zsidók a pusztában a tűzszőlőpott. Ezek és csakis ezek a becsületes emberek fogják a népeket a romlásból kivezetni. Neveljék bele a becsületérzést

gyermekükbe. Jártam az önök iskoláiban is: sok minden szépet és hasznosat tanítanak ott; a vallást, a szertartásokat, történel-met, bölcséletet, matematikát, stb. De egyet nem tanítanak, ami pedig önöknek leginkább kell: a becsületet, a karaktert.

Ahol nemzetek egymást csal-ják és falják, ahol miniszterek és tisztviselők meglopják a köz- és magánvagyonot, ahol hamisítanak okmányokat, pénzt és élelmisze-reket, ahol emberhason élnek ez-

rek és milliók, ott a becsületet legalább is heti egy órában kelle-ne az iskolában mint köteles „kü-lön” tantárgyat tanítani. Ne félt-sék gyermekeiket a túlerhelés-től; a becsület mentesíti őket más terhektől. Ne értsék félre a hindu őszinteséget: én önöket nem meg-bántani, hanem az emberiséget mielőbb megmenteni szeretném.”

Mély csend követte a szava-kat; a levegőben mintha végig su-hant volna a romlatlan népek be-csületének zenéje. (S.)

Védekezik a megvesztegetéssel vádolt német exkancellár.

Berlinből táviratozzák: Bauer volt birodalmi kancellár, a szo-ciódemokratapárt egyik vezére, akit a Barmat-botrányról kap-csolatosan visszaélésekkel vádoltak meg, ma arra kérte pártját, hogy a pártból való kizárást ne siessék el. A volt kancellár kére-sével kapcsolatban bejelentette, hogy be tudja bizonyítani azt, hogy az ellene emelt vádak hamisak.

Jugoszláviában bezárják a kisebbségi iskolákat.

A Pasic-kormány megtorló intézkedéseket foganatosít a kisebbségek ellen.

(Belgrád, február 14.) Pribice-vics közoktatásügyi miniszter lapja, a Riecs ad hirt a Pasic-kormány legfrissebb kisebbségel-lenes politikájáról. Versecen és Ujverbáson a kultuszminiszter azonnali hatállyal beszüntette a német gimnáziumok párhuzamos osztályait. Ujvidéken és Pancso-

ván pedig a magyar és a német iskolák működését tiltotta be. A lap szerint a betiltás oka az, hogy állítólag Dél-Ausztriában és Nyu-gatmagyarországon hasonlóké-pen ocselodtek az osztrák ható-ságok a horvát és szlovén iskolák-kal. A lap szerint nemsokára sor kerül az összes magyar iskolák bezárására is.

Kisebbségi vita a parlamentben.

Duca külügyminiszter és Maniu Gyula érdekes szócsatája. — Izgalmak és botrányok Vaitoianu körül.

(Bucuresti, február 14.) Romá-nia nagy problémájáról, a kisebb-ségi kérdésről ismét szó volt a parlamentben. Izgalmas és vihá-ros gyűlés keretében, éles szó-csaták között hangzottak el nyi-latkozatok a kisebbségi kérdés-ről.

A parlament mai ülését Duca és Maniu vitája tette ki. Az első interpelláló Moldoveanu képviselő volt a Tatarescu miniszter azzal felel, hogy ennek az ügynek fel-tárása kimondottan kormánybuk-tatási szándék és azzal végezte beszédét, hogy a kormány nem bukik meg.

Az ülés szenzációja Duca kül-ügyminiszter beszéde volt. Duca Maniu Gyulához fordulva, szösze-rint a következőket mondotta:

— Felteszek egy kérdést Ma-niu urnak, amelyre előre tudni, hogy nem fogok választ kapni. Nem fog válaszolni, mert az ké-pességeim felüli állana. Ma, ami-dőn olyan kisebbségünk van, a

mely uralkodáshoz van szokva, de amely most maga lett uralt elem és ennek folytán nem akar az új helyzethez alkalmazkodni, hanem minden visszatérési szán-dék nélkül ki akar vándorolni eb-ből az országból, vajon mit ten-ne Maniu ur, megakadályozná őket?

Maniu Gyula azonban nem ma-radi adós a válasszal és így felelt a külügyminiszternek:

— Gyengeségről csak annyit mondhatok, hogy mi nem így jár-nánk el a nemzetségekkel szem-ben. Mi például megadnók az ősz-szes polgári és nemzeti jogokat és szabadságokat és ha mégis ki-akarnának menni az országból, nem akadályoznók meg ebben, mert ahhoz joguk is volna. De vi-szont öködnénk azon, vajon nem kerülnek-e valamelyes lélekku-fáról köze, vajon nem zsákmá-lyolják-e ki őket. És ebben nem tennénk különbséget nemzeti ki-sebbség és nemzeti többség kö-

zött. A többség erre óriási lármá-ban tört ki.

Ezután nagy izgatnak kövel-keztek. Vaitoianu miniszter visz-sza akarja utasítani Moldoveanu vádjait. Közben egy fiatal és ho-vesvérű ellenzéki képviselő Bouil-lant Achilla Vaitoianuak rohant és a kvesztor csak nagynehezen tudta visszatartani a készülő tett-legességet. A gyűlés végén újból Vaitoianu miniszter beszélt, aki rebellisnek nevezte a kisebbségeket és szerinte jobb is, ha kimen-nek az országból, hogy a román paraszt jusson ezáltal több föld-höz.

Kavarodás

a kettős utlevelek körül.

(Saját tudósítónkúl.) Érdekes vitás ügy támadt az aradi állam-rendőrség és a magyar határmén-ti hatóságok között. Az aradi rendőrség utlevélszűrése utlevelet állított ki Debreceni Erzsébet-nek és édesanyjának. A román utlevéltörvény megengedi, hogy a kiskorú gyermekek szüleikkel közös utlevelet kaphassanak. Egy ilyen közös utlevéllel utazott el Debreceni Erzsébet Aradról édes-anya kíséretében. Tegnap este hagyták el a román határt és ma délután Debreceni Erzsébet jelen-kezett az aradi rendőrségen, hogy a lökösházai határállomásról vis-szautasították a magyar hatósá-gok és csak édesanyját engedték tovább utazni. A Lökösházáról visszatartott leány hivatalos írást hozott az ottani rendőrfogal-mazótól Doktor Jánostól, amely arról értesíti a rendőrséget, hogy a magyar utlevéltörvény értelmé-ben, csak tizenöt éves gyermekek utazhatnak szüleikkel közös ut-levéll. Debreceni Erzsébet már el-múlt tizenöt éves, ezért kénytele-nek voltak a Magyarországra va-ló beutazását megtiltani.

Az aradi államrendőrség vé-léménye szerint, a román alatt-valók a román utlevéltörvény sze-rint kaphatnak utlevelet. Mivel a visszautasított leány még nem nagykorú, a magyar hatóságok nem helyesen jártak el. Az aradi államrendőrség átiratban értesíti erről a lökösházai magyar ható-ságokat és azonnali választ kér, vajon respektálják-e a román törvényeket és be engedik-e uta-zni Magyarországra Debreceni Erzsébetet? Ha a magyar ható-ságok arra az álláspontra helyez-kednek, hogy a román utlevéllel beutazók is a magyar utlevéltör-vény rendelkezéseit kötelesek igazolni, úgy a rendőrség ugyan Debreceni Erzsébet részére kü-lön utlevelet állít ki, egyben azon-ban interveniál a belügyminiszter-nél az ügy tisztázása érdekében.

Elpusztult egy amerikai magyar város.

A tornado küzde az amerikai magyarokat Lorain városából.

(Newyork, február 14.) Az elmúlt nyáron rettenetes tornádó száguldott végig az amerikai Lorain városán és a vihar elmúlása után megdöbbentve látta, mindenkinek, hogy a város romokban hever. A magyarokat azért érdekelte és érdekli különösképpen Lorain városa, mert a város egy kis központja volt az amerikai magyarságnak. A legerősebb magyar centrum, Cleveland közelében fekszik Lorain és a tornádó előtt több mint nyolcezer magyar lélek lakott itt. Ma már ezeknek a száma háromezretre olvadt le és kilátás van arra is, hogy az összes magyarok elhagyják egykori letelepülő helyüket. Ugyanis a nagy katasztrófa után azonnal megindult a mentési és segélyezési akció. Hatalmas propagandát indítottak és tekintélyes összeg is egybegyűlt, de a házak felépítése és a nagy jóváértel nagyon lassan haladhatott előre, mert az adminisztrációs költségek az összegvált pénz nagy részét felemésztették. A magyrészt ipari munkásokból álló magyarság lassanként elvándorolt Lorainból és most ezek helyére mexikóiak és négerok telepedtek le. Az egykor tipikusan magyar jellegű városka már teljesen elvesztette magyar jellegét és teljesen egy néger várossá változott át. Az amerikai magyar egyesületek most megmozdulnak és hatalmas akcióba kezdenek, hogy a négerok letelepülését akadályozzák meg. A nagy acélgyárak is támogatják ezt a mozgalmat, mert részükre sokkal érté-

kesebb munkaerőt jelent a magyar munkás, mint a dologtalan néger és a közbiztonság is nyugodtabb a magyar lakosok alatt, mint a négerelnél. Egész Amerika most kiváncsian várja, hogy mi

lesz Lorain sorsa és már hallatszanak olyan hangok is, hogy kell szervezni a segélyakciót és főként meg kell vizsgálni, hogy miért nyelt el olyan nagy összeget az az adminisztráció.

Politikai merénylet történt Bulgáriában.

Szófiából táviratozzák: Múlt kormányparti képviselőt tegnap este az utcán három ember közvetlen közlőből agyonlőtte és elmenekültek. Azt hiszik, hogy a feltételek bolsevista ügynők.

Aki egy műhelyben dolgozott Munkácsy Mihállyal.

Beszélgetés Arad legöregebb iparosával a multrol, a régi idokrol.

(Saján tudósítónktól.) Vagy két a szívben: elfordulni a sivár, viaszgatalan és szomorú Jelemtől és keresni a Multat, amikor az emberek még tudtak leikesedni a szépet és még nem borította el a világot a gyűlölet... És meg is találta a Multat: az aradi Kálmán János-ucca egyik csendes házánál, ahol egy fehérhajú, mosolygós arcú házaspár éldegél csendesen, megelégedve a rohanó világról. Halkan bekopogtatunk Varga József nyugalmavonult aradi asztalosmesterhez, aki fél évszázadon keresztül becsületesen és lelkiismeretesen dolgozott és kértük a 85 éves, ősz embert, bizzuk felre előttünk a Mult kárpitját, meséljen valamit, csendesen, szépet, büfelejtőt... És az öreg ember ezemei elrévedtek, valahová messze, egy másik világba, majd megindult a halk szóáradat, meglevenedtek a porrá vált alakok és felvonultak az 1925. letört vándora előtt...

Amikor Munkácsy Mihály még asztalosinas volt...

Ugyanakkor voltam asztalos-

segéd, amikor Munkácsy Mihály is a mi szakmánkban dolgozott, — kezdte meg Varga József monológját — és már akkor nagy kedve volt a festegetéshez. Emlékszem, a hatvanas években a híres Balkó mesternél tanultam és Munkácsy, aki velem körülbelül egyidős volt, meglátogatott a műhelyben. Ugy beszélgetés közben egyszerre egy darab szemet vetett elő és az enyvémelegítő falára rajzolt arcokat. Ki hitte volna, hogy olyan híres ember lesz belőle? Hisz ügyesen rajzolt, de akkor minden inas járt rajziskolába és minden inas szépen rajzolt. Ma a mesterek közül sokan nem tudnak úgy rajzolni, mint akkoriban a kis inasgyerekek. De csináltak is olyan remekműveket, hogy azóta sem láttam olyat. Munkácsy hamar megunt a mesterségünket és Pestre ment, onnan tovább és amikor legközelebb hallottam róla, már világhíresség lett belőle.

Nem a pénz a fő, a becsület.

Egészen más világ volt akkoriban. Minden segédnek remekműveket kellett csinálni, vándorolni és

tanulni, mielőtt mester lehetett. Emlékszem, az aradi Fehér Keresztben állítottuk közszemlére a remekműveket és büszke volt az a segéd, akit az akkori híres mesterek megdicsérték. Pedig az akkori mesterek, Balkó, Szentiványi, Hatvany, Ziegelbaum, Albrecht messze földön voltak híresek.

Megszakítja néhány percig a beszédet, feláll és megpö léptekkel az antik, régi szekrény felé halad. Kis fiókot vesz ki és csillogó érmek, aranyos oklevelek tűnnek a szem elé, összesen 16 darab. Arad, Szeged, Budapest, Debrecen, Páris, mindegyik ott ragyog Varga József neve és ezek a kis érmek, felérnek bármilyen díszes kitüntetéssel. Rámutat az egyik ezüst éremre. — Ezt a párisi világtárláson nyertem, itt az oklevél róla. Sok hónapon keresztül dolgoztam a munkám, amely egy szép polgyfaszekrény volt, díszítésekkel kirakva. Egy angol vette meg a párisi kiállításon. És tessék elhinni, jobban örültem annak, hogy becsületet hoztam a magyar iparra, mint annak a pénznek, amit munkámért kaptam. Mert a régi világban nem a pénz volt a fontos, hanem a becsület...

Az „Ördögös” lovagiat.

És tovább folyik az emlékezés ária... Negyvennyolcban — mondotta Varga József — csak kilenc éves voltam. Az aradi várnagy, Kum József, a keresztapám volt és az egész családnak harcolt az osztrákok ellen. Amikor a rácok elfoglalták a város egy részét, a magyarok Asztalos Sándor kapitány vezetésével Gálg mentek vissza, egy elhagyatott pálinkagyárban találva szállást, az „Ördögös” gyárban. Egész kiüldöttség ment hozzájuk, hogy segítsenek kiverni a rácokat és megindult a nagy harc. Én az anyámmal Gálgba menekültem, az apám és bátyám pedig harcoltak az ellenséggel. A keresztapám vezette a tüzekeket és sikerült végre kiverni a rácokat. De aztán jöttek az osztrákok, meg az oroszok és a keresztapám felpakolta magát két társzékére és elmenekült az éjszakába. A sok fiatalember pedig egészen Temesvárig menekült, ahol bujdokoltak. A hozzátartozók gyalog vitték nekik az ennivalót Aradról Temesvárra. Ki tenné azt meg manapság? De hiába volt a nagy harc, a bátorság, leverték bennünket.

Verseik, költemények...

Elmondta még az öreg ember, aki már kezdett akadozni a fáradtságtól, hogy sok régi, szép verseket megtanult kívülről és most azzal szórakozik egész nap, hogy elmondja magában a régi költők remekműveit. Régi elfeledett verseket morzsolnak ajkai és könnyes szemmel tekint vissza a messzi múltba. A szóáradat lassankint megáll, egy jószagos arc, fehérhajú öregasszony jön be a szobába, Varga Józsefné, aki immár 55 éve hűséges társa urának.

Becsukódott mögöttem a csendes ház kapuja, kikértem ismét a zajongó uccára és arra eszméltem fel, hogy fiatal emberek haladtak előttem, a hupa-hupáról csevegve... És lassankint eltűnt szemem elől a csendes oázis, amely elszigetelten áll a rohanó, ideges és gyűlölködő világáradat közepén... (m. r.)

TARCA

Szovjetkultura.

Forradalmi „kereszt”-nevek és a meztelenség propagandája. — Az orosz szovjet kulturája igazi megvilágításban.

(Moszkvai levél.) A bolsevizmus nemcsak politikai, de kulturális tekintetben is forradalmi. Mindent lerombol, ami bármilyen tekintetben a gyűlölt kapitalista, polgári kultúrára emlékeztet. A Kreml hatalmasai a romokon fel akarják építeni a „proletár kultúrát.”

Az ugynevezett kulturális forradalmosításban a vezérszerepet a kommunista ifjúsági szervezetek, a komszomolgy-k viszik. Támadásaik főként az egyház és az iskola ellen irányul és máris szinte mindent elpusztítottak ezen a téren. Nem lehet tagadni, hogy a proletár kukortörökvések sok újat és eredetit produkáltak főként a képzőművészetben és a színházi rendezés terén, azonban ezek az új dolgok nevető göröcsöket váltanak ki a szemlélőből. Ime néhány példa, amely illusztrációul szolgálhat a kommunista kulturáról.

Röviddel ezelőtt Rosztovban egy könyv jelent meg, amely az új előneveket tartalmazza és kigumolyja a régi „kereszt”-neveket. A kommunista előnevek java része a proletárdiktatura vezetői-

nek nevelőül csinálódott és a közoktatásiügyi népbiztosság a könyv előszavában kifejezi reményességét, hogy minél többen fogják az új neveket felvenni. A legérdekesebb nevek a következők: Iljics (Lenin előneve), Ninel (Lenin neve fordítva olvasva), Wil (Wladimir Iljics Lenin kezdőbetű), Willet, Lenul (Lenin-Uljanov), Roza (Rósa Luxemburg), Lunacsara (Lunacsarszky közoktatásiügyi népbiztos), Dzsers (Dzserszinszky, Cseka hírhedt főnöke), Bucharisa (Bucharinból), Marxina (leánynev Marxból), Engfrie (Friedrich Engels), továbbá új előnevek mint Avantgarde, Apparat, Kompass, Narkom (Narodnyich Kommissarovból).

Széles területeken az ifjúság ilyen előnevekkel cserélte ki keresztnevét: Kim (a Kommunizációs-cseszki International Molodjpsi kezdőbetűből), Szovnarkom (Szovjet Narodnyich Kommissarov.) Néhányan a különösen izléses Cirkular előnevet vették fel. Az ifjúsági bolsevik szervezetek leánytagjai kivétel nélkül az Ideja (eszme) előnevet vették fel és egymástól való megkülönböztetés céljából megszámozták magukat. Így van Ideja I., Ideja II., Ideja XXV., stb. Egy kommunista vasutas a következő nevet adta újszülött fiának: Kim Iljics Lenin Transzportnik-Profintern.

A kommunista sejt jegyzőkönyvében ezeket a neveket a következőképpen okolták meg: „Lenin” a párt megszervezője, Transz-

portnik azt jelzi, hogy a gyermek egy szállító, transzport munkás családjából származik, Profintern a szakszervezeti inter-nacionale neve és az „er” végződés azért szükséges, mivel az összes nőmet családnevek „er”-rel végződnek. A gyerek 1923. novembereben született, amikor a német proletáriátus súlyos harcokat folytatott, azért kellett ellátni a Profintern nevet „er”-raggal.

Igen radikális propagandát folytatnak az ifjúsági szervezetek a meztelenséggel is. Röviddel ezelőtt 20 fiatalember és leány, mindannyian 20 év körül, teljesen meztelenül vonultak végig Moszkva uccán, egész öltözetük egy nyakra akasztott tábla volt a következő felirattal:

— Le a szemérmességgel!

A meztelenség apostolai a közoktatásiügyi népbiztosságtól kapnak engedélyt erre a tüntetésre.

A kommunista kultúrához tartozik még a különböző egyházak kigumyolása is. A kommunista internacionale külön agitátorokat képezett ki a különböző egyházak szertartásainak kigumyolására. Így vannak görög ortodox, katólikus, zsidó stb. gumyolódó agitátorok, akik váratlanul megjelennek az istentiszteleteken és ottan a vörös hadsereg egy osztagának védelme alatt botrányokat rendeznek. A serdületlen ifjúságot már évek óta ebben a szellemben nevelik, úgy, hogy az orosz nép új generációja teljesen meg van romtya.

Mulat a szovjet.

Estély a bécsi orosz szovjet-követségen. — Joffe követ vitája vendégeivel.

Bécs, február 14.) Azokban az országokban, amelyek elismerik Oroszországot, az újonnan letelepedett szovjet-követségeknek első dolguk társadalmi hálózataikat kiépíteni, nemcsak politikai, hanem a gazdasági, a kulturális élet vezetőalakjaival megismerkedni, estélyeket adni. Párisban mostanában egyenesen divattá vált Kraszin, orosz követ reut-jaira eljárni, amelyekre a meghívókört — a párisi újságok szerint — valószínűleg hamarosan felváltja a bécsi orosz követ, Aussem, több ilyen estélyt adott a télen, de érdeklődés csak az iránt a fogadás után mutatkozott, amelyet Joffe, az új orosz követ rendezett tegnap este az orosz követség gyönyörű palotájában, — az úgynevezett „Diplomatenviertel” egyik legfinomabb uccájában — amelyből a régi cári követség emlékei ugyan számízve vannak, de amelynek pompája és eleganciája, márványlépcsőháza és vörösbrokát függönyei, intarziás padlója és barokk-kályhái kétségtelenül arról tanuskodnak, hogy nem az új rezsim céljaira készültek. Még is jelent az estélyen a bécsi követség sok nevezetessége, az osztrák lapok szerkesztői és főmunkatársai és a nagy angol, olasz, francia és amerikai lapok tudósítói is. Maga Joffe, egy 50 év körüli közepmagas férfiú, összebevegülő fekete szakállal, kifogástalan szmokingban fogadja a vendégeket. Tízkarai, sajtófőnöke gondoskodik a vendégek ellátásáról, szivarokról, orosz cigarettákról. Azután megnyílik a büfé, két hatalmas terem, kitűnő ennivalókkal és francia, orosz italokkal. A szomszédos táncteremben hattagu zenekar játszik, nyakig begombolt, égszínkék orosz nemzeti viseletben, orosz népdalokat. A büfé után egy orosz zongoraművész ad elő Chopint és Rachmaninovot. Kis csoportok képződnek a gyönyörű csillárok alatt. A követ egyszerű dolgozószobájába aittajának támaszkodók, sokan körülülnek. Valaki megkérdezi: hogy mely államok ismerték el már Oroszországot, fi-nom mosollyal feleli:

— Inkább egyszerűbb megmondani, hogy mely államok nem ismerték még el. Ezek: Amerika, Svájc, Hollandia, a Balkán-államok...

A Balkán említésére valaki felveti azt a kérdést, hogy tud-e a követ arról az idegességről, amelyet kinevezése kellett a Balkánon?

— Hogyne tudnék. — feleli Joffe — azzal ovanusitanak, hogy agitatorikus tevékenységet fejtek ott ki. Nos, én tényleg bolsevik vagyok és ez az idegesség az én berlini működésem alapján kelhetett a Balkánon. Dehát az idők változnak...

— Hogy vannak. — hangzik a kérdés — hogy vannak nemzetek, amelyek erőteljesen ellenállanak a bolsevizmusnak?

— A bolsevizmus nem export-árú, amit mindenüvé lehet szállítani, mert ha az volna, már mindennitt ott volna. — feleli tréfásan Joffe.

— Az ám, — válaszolja valaki, — de vannak exportárúk, amelyekre nincs és nem is lesz vevő. ... Ezen a hangon folyt Joffe követ vitája a vendégeivel.

Jókaitól neveztek el a legrégibb magyar könyvet.

Budapest, február 14.) Nagy izgalmat okozott rövid idővel előt, hogy az Ehrenfeld-kodex, a legrégibb magyar nyelvű kéziratok egyike Londonba került és ott azt most árverés alá akarták bocsátani. Az árverező 1000 angol fontot kért a kötetért, amit a Magyar Nemzeti Múzeum mai anyagi helyzetében képtelen volt megfizetni. A kérdést úgy oldották meg, hogy a magyar nemzetgyűlés vásárolta meg a kötetet saját könyvtára számára 1000 angol fontért, azaz 350.000.000 magyar koronáért. A kodexet a Jókait-centennárius emlékére Jókait-kodexnek nevezik el.

Hétfőn temetik a dortmundi bánya halottait.

Eddig százhuszonegy tetemet hoztak felszínre. A bánya-katasztrófa áldozatait egész Németország gyászolja.

(Dortmund, február 14.) A tegnapelőtt történt bányaszerencsétlenség áldozatait hétfőn fogják örök nyugalomra helyezni. Ezen a napon a városi tanács határozata következtében a színházak, mozik és a mulatóhelyek zárva lesznek. A farsangi mulatságokat pedig a gyász jele képen betiltották. A városi tanács ma ismét ülést tartott, amelyen tekintélyes összeget szavazott meg a családtagok számára, hogy ezek szerencsétlenül járt hozzátartozóik temetésének költségeit fedezhessék. Tegnap alapos vizsgálatot tartottak a szerencsétlenség színhelyén

és megállapították, hogy a bánya omlás következtében olyan gázok keletkeztek, amelyek a legsúlyosabb katasztrófát okozták. A szerencsétlenül járt bányászok holttestei közül eddig 121-et hoztak a felszínre, míg tíz bányász teteme még hiányzik. A mentők éjjel-nappal dolgoznak, hogy a legsúlyosabbak is eljussanak. A mentést nagyon megnehezíti, hogy a gázömlés állandóan tart. Az önkéntes mentők nagyrésze az áldozatok hozzátartozói közül való, akik a leglelkesebben, szinte éjjel-nappal dolgoznak, de munkájuk, amíg teljesen befejezhetik, még így is eltart napokig.

Itália azurkék ege alatt.

Kiküldött munkatársunk Olaszországban.

Pálmák és virágok között a Riviérán. — Virágok és a nők. Női uccaseprő és vasuti pályaőr. A legszebb nő.

Itt ülök Ventinigliában, a „Bagno Oberdan”, a strandfürdő teraszán. Lábam alatt mint friss tejszínhab rohamozza a zúgó tenger a sziklás partokat, százméterrel odébb csodás kékszínen három halászbárkát ringat. Szemben velem, a francia parton Mentone szállodái simulnak a hegyhez, valamivel távolabb Monte Carlo és Nizza káprázatos szépsége és eleganciája fürdik a ragyogó napsugárban, mely végre újból áttörte a fejkünk fölött napokig terpeszkedő felhőfüggönyt s vakító ezüsttel szórja tele a fenséges tengert.

Mellettem hatalmas pálmák mesze kihajló leveleivel játszik a szél, előttem, a Roya folyó völgyében fehér hóspika borul a sziklás hegy-lánra.

A természet minden csodás szépsége pompázik körülöttem, tavasz, kék ég mosolyog felettem és ... mégis ... valami hiányzik ... Nyíló ágakok, virágzó hársfák és zúgó fenyők bódító illata ...

Otthon most hidegen süvít a szél, lombtalanul merevednek a fák és a fürgé kis hegyipatakok vidám csevegését megfagyasztotta a dermesztő tél ... s itt — virít a rózsa, nyílik a szekfű.

Innen, a Riviéráról kerülnek a

tavasz viruló hírnökei fel északra, forró napsugárról fűtött szobába, szép nő otthonába és keblére és végül egy áttáncolt bál éj után a — szemétre ...

Csodálatos, tüneményes virágokat, rózsákat és szekfűket láttam itt, melyeknek színe és illata és pompázó szépsége annyira felülmúlja a világot minden más virágét.

San Remo és Ventiniglia az itteni virágexportnak elismert két központja. Ventinigliában külön csarnokot építettek a virágvásár részére, mely naponta délután fél 4 órakor kezdődik.

Csodálatos tisztá, hófehér színekben, leheletszerű árnyalatokban a legsötétebb vörösig pompáznak a szekfűk. Szakértő azonnal megmondja bármely bimbóról és virágról, hogy meddig, 24 óráig, vagy egy hónapig életképes-e? Itt az exportőrök 30 napi kezességet vállalnak az „áruért”, hogy friss marad.

Az exportra kerülő árut fonott nádkosarakban, moha és papiros közé csomagolva szállítják külföldre, de naponta 150—200 angol, francia és német vendég érkezik autóval Ventinigliába, akik mind visznek 2—3 szebbnél szebb virágkötetet 100 darabban, melynek ára 60—80 sőt 150 lira között váltakozik,

aszerint, hogy milyen az idő, a kereslet és a kínálat.

Hogy az ibolya és a hóvirág itt mindennapos dolog, azt nem kell ezek után külön magyaráznom.

Azonban, a sok szép virág között a legszebb virág itt is a — nő, de ezen a téren az otthoniak — elismert szakértő vagyok — bátran felvehetik a versenyt az itteniekkel.

Az olasz nő szép, nagyon szép — míg fiatal, de túl korán vénül. Olaszországban rengeteg szép lányt, de még több vénasszonyt láttam. Különösen a szegényebb néposztály asszonyai vénülnek fiatalon. Ez a déli fajok átká. Míg nálunk az öregasszony is „szép öregasszonyka”, itt már a fiatal mama is — vén. Nem mind, de többnyire. Kivételt a nagyon jómódúak képeznek, illetve azok, akik nem dolgoznak.

Viszont éppen itt, Itália kék ege alatt láttam olyan női foglalkozást, mely nálunk érthető feltűnést keltené: Rómában a női uccaseprőt, Nápolyban, a női vasuti pályaőrt.

Kezében hatalmas röprével magas, fordított kup oldalú kosarat tolt maga előtt. Szinte eltűnt a járókelők nagy tömegében, mert sem egyenruhája, sem egyensípkája, de még karszállagja sem volt. Ellenőrt sem láttam sehol s mégis, az ucca, melyben ez a női „köztisztviselési hivatali funkcionárius” — „működött”, ragyogott a tisztaságtól.

Nálunk sem ártana néhány ilyen uccaseprőhölgyet alkalmazni. Nem is festene olyan rosszul: pubiféjjel, térdig érő szoknyában, puderral az arcán s rouge-al az ajkon ...

A női pályaőr Nápolyhoz közel, a Pompei felé vezető útvonal mentén láttam. Nem helyettese volt az urának, a mi nálunk gyakori eset, hanem rendes, szabályszerűen alkalmazott vasuti pályaőr, piros zászlóval a kezében.

Vajjon ezért van-e, hogy Olaszországban, dacára az óriási forgalomnak oly kevés, sőt feltűnően ritka a vasuti szerencsétlenség? Pedig az ember azt hinné, hogy a férfi jobban ért a „váltóhoz”. Vagy talán éppen ezért annyi nálunk a „hamis váltó”?

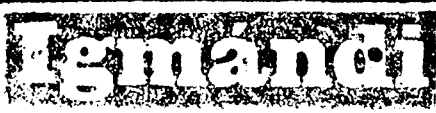
De bárhol és bármint dolgozzon a nő, női voltáról sohasem szabad megfélekednie. Az élet minden megnyilvánulásában ki kell hangsúlyoznia azt, hogy első sorban nő, akiről bátran állítom, még itt, Itáliában, a szép nők hazájában is, hogy:

— Mindenütt szép, de a legszebb — otthon.

Bugéi Jenő.

Olasz-kör alakul Aradon.

Aradon nagyobb számban élnek olasz alattvalók és olyanok akik be-szélnek olaszul. Ezek egy olasz kört akarnak megalapítani és ezért a következő meghívót bocsátják közre: Nemzeti és valláskülönbőség nélkül meghívunk minden olyan érdek-jődöt, aki az olasz nyelvet beszéli és gyakorolni óhajtja, hogy február 18-án, szerdán, este 9 órakor jelen-jék meg a Fehér Kereszt bártermében az „olasz olvasó és gyakorló kör” alakuló ülésén. A megnyitó beszédet a timisoarai olasz konzul mondja. Il Comitato. (A bizottság.)

kürek otthon.

4000 év

1863. évben

Kapható minden gyógyszerboltban és jobb fűszerüzletben.

előtti korszakba vezethető vissza az igmándi keserűvíz keletkezésének és hatékony alkalmasságának összeírása. A földgyomrában, (elfedezte Schmidpauer A. 1863. évben) a mintilyen a gyomor, bél- és egyéb betegségeknek páratlan természetes gyógyászata. Rendkívül adag reggelizés előtt fél pohárral. Az „igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel. 4331-1

SZÍNHÁZI
MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsorának sereje. Vasárnap délután fél 3 órakor Nótás kapitány, operette; fél 6-kor Nótás kapitány, operette; fél 9-kor Olasz asszony, vígjáték.

* Az aradi Thália-kabare műsora. Vasárnap: délután 5 és fél órai kezdettel mérsékelt helyárakkal öfensége szobája. Nőtlen férfi. Este rendes helyárakkal: öfensége szobája, Nőtlen férfi. — Jegyek előre válthatók a kabare pénztáránál d. e. 11—1-ig.

* Az olasz asszony. (Szenes Béla vígjátékának bemutatója az aradi színházban.) Ma este mutatta be az aradi színház Szenes Béla legújabb színpadi alkotását. „Az olasz asszony” című három felvonásos vígjátékot, amely ugyan nem ér fel „A buta ember” és a „Gazdag lány” színpadi értékeig, de a sikerült alkotások közé tartozik. Felszines, de kedves, szellemes és ötletes a meseje, a párbeszédei és alakjainak a beállításai. A tartalma sovány, de ezt a magot is a színpadi rutini biztos kezével növeszti terebélyes fává. Szenes Béla. Az előadás középpontjában F. Sugár Teri állott, akit a felvonásokon sokszor szólítottak a függöny elé és nyitni tapst a kapott. Nagyszerű színjátszói kvalitásainak tág teret adott a cím szerep, amelybe kedvességével, közvetlenségével életet és lelket vitt. A hideg asszonytól a temperamentumos nőig terjedő széles skála minden hangját bravúrosan szólaltatta meg. Méltó partnere volt Mészáros Béla, aki sok szívet és melegséget juttatott. Nagyszerűen illeszkedett bele a vígjáték hangulatába és ismét bizonyosságot tett róla, hogy legértékesebb színészeink közé tartozik. Darvas Ernő karakteralakítása, Kassay Károly karakteralakja, Békefi László, Sorri Ernő és Hóni Piri kisebb szerepekben vitték sikerre a bemutatót, amelyet felt ház nézett végig. (b. i.)

* Az aradi Ady-estély híven fogja visszatükrözni a zseniális magyar költő szellemét. Költészetének legértékesebb, legértékesebb és legjellemzőbb alkotásait tolmácsolják Erdély legkiválóbb művészei. Ez az első eset, hogy Erdélyben és a Bánságban Ady szellemének önálló estély keretében jut színpad. Az estély nemcsak azokhoz szól, akik már szeretik és értékelik a nagy költő alkotásait, hanem azokhoz is, akik még idegenkednek a modern költészet legkiválóbb mestereinek és a magyar modern költészet megalapítójának költészetétől. Mindenkinek igaz lelki gyönyörűséget fog jelenteni ez az estély, amely színes programjával kiemelkedik az erdélyi és az aradi szezon estélyei közül. Az estélyen felvonuló nevek, mint N. Tessitori Nóra előadóművésznő, R. Hegedüs Bébi operatőresznő, Tabéry Géza író, Rácz Imre operatőres, Zala Béla szavalóművész és dr. Szelle Károly nevei garanciák arra, hogy az estély méltó lesz Ady nagyságához. Az estélyt február 25-én tartják meg az aradi Kulturpalotában, amelyre jegyeket Oláh Sándor könyvtáreszkedése árul.

* A Thália-kabareban ma vasárnap két előadás. Délután fél 6 órakor mérsékelt olcsó helyárakkal, este 9 órakor rendes helyárakkal. Csak a ládi műsor.

Lemondatják a kinasított patriarchát.

(Athén, február 14.) A görög-török feszültség miatt a görög kormány ma utasította a görög hajókat, hogy azonnal hagyják el a török vizeket. Görög hivatalos helyről ma táviratilag kérték el a Konstantinápolyból kinasított görög patriarchát, hogy azonnal mondjon le. A görög kormány szintén tárgyal erről a kérdésről és lehetséges, hogy maga a kormány is ilyen állást foglal és a maga nevében is küld ilyen felszólítást.

Háromszázmilliót

sikkasztott az egyik Tisza-gyilkos.

Bizományba vett árukkal éjszakai világot

(Budapest, február 14.) Vágó-Wilhelm Jenő nevét mindenki jól ismeri a Tisza-gyilkosság bűnével kapcsolatban. Vágót a katonai és polgári bíróság is felelőségre vonta a Tisza-gyilkosság vádjai alatt, azonban bizonyítékok hiányában kénytelenek voltak felmenteni. Vágó szabadlábra került és ezután állandóan a legelőkelőbb éjszakai lokálokban volt látható. Elegánsan öltözködött és költségesen élt. Először az élethez Bécsben élő ékszerész fivérétől kapta egy ideig a pénzt. Állást nem vállalt, egy darabig azzal a tervvel foglalkozott, hogy a forradalmak idején és a fogházban át élt eseményeket fogja előadni orfeumok és varieték színpadjain. Majd kiadta ezeket könyv alakban, amelyet maga árult ismét rósei körében. Vágó jól értett az éjszakai élet táncosnőinek nyelvén és így jött az az ötlete, hogy ékszereket fog eladni nekik. Hítel-

megszokott a budapesti ékszerárusa.

be vett ékszer-ügynököktől ékszereket, amelyeket azután jó haszonnal eladott és akkor az ékszerek árát az ügynököknek megfizette. Vágónak állandóan tele volt a zsebe gyűrűkkel, női cigarettatárcákkal. Állandóan volt pénze és így volt néhány százmilliós hitele az ékszer-ügynökök zugbörzsején. A lokálok legutóbbi rossz üzletmenete azonban hatással volt Vágó üzletére is, aki már szintén kénytelen volt részletfizetésre adni áruját. Gyakran megtörtént azonban, hogy sem a pénzt, sem az ékszert nem tudta visszaszerezni. Vágónak pedig fizetnie kellett. Erre újabb ékszereket vett át egyes ügynököktől és amikor 300 millió értékű árut összeszedett, váratlanul elutazott Budapestről. Most azután a hitelezők keserűen emlékeznek vissza Vágó-Wilhelmnek a Tisza-tárgyaláson tett kijelentésére: „Nagyságos elnök ur, én lopok, csalok, sikkasztok, de gyilkolni nem tudok!”

* Budapesti színházak műsora.

Budapestről jelentik: A Vigaszínház szombaton mutatta be Ossip Dumov, a kitűnő orosz színpadi író „Nyú” című pompás darabját, az új naturalista színművet. Az érdekes miliőjű szindarab minden naturalizmusa mellett is költői munka. A siker osztatlan és meglehetősen volt és a Vigaszínház régi hagyományához híven állította ki a darabot. A három főszerepet Darvas Lili, Kürti József és Lukács Pál játszották és ez mindent megmond. A sikert aratott „Nyú” az egész jövő heti műsort dominálja, de mellette színre kerül még a két másik sikert aratott újdonság: „Az ezüstlakodalom” és a „Délihöz” is. — A Renaissance-színházban szintén premierje volt szombaton. A párisi színházi szezon slágerját, André Birabeau és Georg Dolley „La Fleur d'orange” című kitűnő vígjátékát, amelyet Karinthy Frigyes fordított magyarra, mutatták be. A magyar fordításban a „Menyasszony fátya” címet kapta és a főszerepeket Somlay Artúr, Bérczy Ernő, Harsányi, Bóth Klári, Jankovich Magda, Bacsnay Paula, Réth Marianne és Turay Ida játszották. A közönségnek nagyon tetszett a szellemes és ötletes fordulatokban gazdag vígjáték és ezért az igazgatóság a jövő hét műsorába dominánsan illeszti bele. A „Menyasszony fátya” mellett a jövő héten színre kerülnek még „Az idegen” és „A waterlooi csata” nagysikerű újdonságok is. — A Fővárosi Operett-színházban minden esteben a szenzációs revü: „Halló! Amerika” megy. A budapesti közönség nem bír betelni a káprázatos kiállítású revüvel és még sokáig műsoron marad az első amerikai izü bu-

dapesti revü. — A Király-színház jövő héten ötödször jubilál. Kálman Imre világhírű operettjével, a „Marica grófnő”-vel. A világhírű operett egész héten minden nap Lábass Juci, Vaály Ilona, Pálmay Ilka, Rátkai, Latabár, Szirmai, Vendrey, Raskó felléptével. Török Béla tisztartó szerepét Galetta Ferenc, a Városi Színház tagja játssza mint vendég, a szerepet a bécsi Theater an der Wien-ben több, mint ötvenszer játszotta rendkívüli sikerrel. Mind két vasárnap délután a nagy népszerűségű Zerkovitz-operett, „Árvácska” kerül színre. — Fazekas Imre rendkívüli sikert aratott drámáját, az „Altona”-t a jövő héten csütörtök kivételével minden este játszószínház a Magyar Színházban. A dráma, amely az idei évadnak legnagyobb prózai sikere, szerdán 25-ödször kerül színre P. Márkus Emília, Bajor Gizi, Csontos Gyula, Gombaszögi Ella, Tarnay Vágó, Simon Marcsa felléptével, csütörtökön Drégely Gábor és Liptai Imre 50-dik előadásához közeledő mulatságos komédiája, „A vörös ember” van műsoron, M. Makay Margit, T. Forrai Rózsi, Gombaszögi Ella, Törzs Jenő, Z. Molnár László, Toronyi I. Imre felléptével. Ugyancsak „A vörös ember”-t adják most és jövő vasárnap délután is. — Bemutató a Belvárosi Színházban. Fodor László, a kiváló tehetségű fiatal írónak, akinek „Navarra Margit” című vígjátéka a Magyar Színházban, továbbá legutóbb Londonban aratott döntő sikert, új vígjátékkal szerepel a Belvárosi Színház jövő heti műsorán. A bemutató jövő szombaton lesz, a darab címe: „A nagyságos asszonyt már láttam valahol”, vezető főszerepben M. Makay

Margit, Törzs Jenő, Pálmay Ilka, Törzs Jenő, Kertész Dezső, Tarnay Ernő jutottak rendkívül hatalmas művészi feladatokhoz. A bemutatóig: hétfőn, csütörtökön „Ki babája vagyok én”, kedden és pénteken Lakatos László mulatságos vígjátéka, a „Fei vagy irás” kerül színre, szerdán Szenes Bélának „Az olasz asszony” című nagysikerű vígjátékának lesz az 50-dik előadása Törzs Ilona, Kertész Dezső, Z. Molnár László és Rubinyi Tibor felléptével. Most és jövő vasárnap délután ugyancsak „Az olasz asszony”-t adják. — A Blaha Lujza-színházban jövő hét minden estéjén a nagysikerű, gyönyörű zenéjű daljátékot, „Szulami”-t adják, melynek pompás kiállításai és remek előadása a színházban minden nap zsúfolásig megtelt közönség előtt a legnagyobb sikert aratja. A daljáték főszerepeit minden alkalommal Palay Matild, a magy. kir. Operaház tagja, Harmath Hilda, Rozsnyai Ilona, Nádor Jenő, Boross Géza, Dery Jenő, a magy. kir. Opera tagja, Ihsz Lajos, Fülöp Sándor, Helai Andor, Tihanyi Béla és Rott Ferenc játsszák. Most és jövő vasárnap délután „Postás Katka”, Zerkovitz népszerű operettje van műsoron. Honthy Hanna, Somogyi Nusi, Rozsnyai Ilona, Boross Géza és Gözöni Gyula felléptével.

* Thália-kabare. Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula vendégszereplése Aradon. Ennek a nagyszerű művészpárnak neve annyira ismert, hogy felesleges rövid vendégszereplésüket nagyhangú frázisokkal beharangozni. Szász Ilonának, ennek a decens, egyéni finomságú művészasszonynak nevét kedves emlékül őrzi mindenki, aki valaha kabareban megfordult. Művészetének utja egybeszővődött a dr. Ferenczy Gyulaéval, a Bécsben és Berlinben finnevelt zeneszerző és előadóművészével, kinek nemrég mutatta be a román kir. Opera „Intermezzo” c. balletpantominjét, mely Európa nagy színpadjait is diadalmasan járta be. A Thália-kabare igazgatóságának sikerült e művészpárt egy heti vendégszereplésre megnyerni. Folyó hó 17-én, kedden, lépnek fel először.

— Schumann Etudes symphoniques hallható páratlan művészi előadásban Sirota keddi aradi hangversenyén.

* Barát Mór kiállítása ma zárul. Barát Mór, ez a kivételes tehetségű festőművész ma bezárja nagysikerű kiállítását. Több értékes és abszolút művészi vásznát vásárolták meg és a művész szép erkölcsi sikerrel zárhatja be tárlatát. A kitűnő művészt több erdélyi város hívta meg kiállításra.

* Felejtethetetlen élmény Jean Atánavi fellépte; pompás baritonja, mely szokatlan terjedelmű és Tita Ruffora emlékeztet, minden egyes ária után falrengető tapsokat váltott ki a közönségből. Felvonások után számtalanszor hívták ki a művészt. (A N. Wiener Journal kritikája 1922. márc. 22.) A világhírű művész egyetlen aradi hangversenye február 21-én az aradi Kulturpalotában. Jegyek Oláh & Compnál.

* Kiurina Berta a bécsi Opera világhírű koloratúreszkezője és Leuer baritonista egyetlen dalestélye február 26-án az aradi Kulturpalotában. Jegyek díjjegezhetők Oláh-nál.

Megdrágult az amerikai kivándorlás

Szigoru korlátozásokat alkalmaz az amerikai bevándorló hivatal.

(Saját tudósítónktól.) Az amerikai kivándorlási láz még mindig tart az európai államokban. Mindenki a mesés Eldorádó felé irányítja szemét, várva a pillanatot, amikor a körülmények megengedik, hogy elindulhasson szerencsét próbálni. Az amerikaiak azonban nem nagyon örülnek a külföldi emberáradatnak és minden eszközt felhasználnak arra, hogy csökkenték a bevándorlásokat. Így keletkezett Amerikában az idegengyűlölet, amelynek hátterében a kenvérféltés áll. A szénbányákban erős harc dúlt a munkások és munkások pártja között és ez a harc, mint a legújabb rendelkezés bizonyítja az utóbbiak javára dőlt el. Az amerikai kormány újabb intézkedést léptetett életbe, amely alaposan megnehezíti a bevándorlást, sőt egyesekre nézve egyenesen lehetetlenné teszi azt. A korlát, amelyet az amerikai kormány a bevándorlók elé állított nem egészségügyi, nem erkölcsi, hanem a legnehezebben legvonzható akadály: a pénz. Kimondotta a szigorú rendelkezés, hogy a kivándorolni szándékozó családoknál minden családtagnak külön utlevél és külön vízum kell, ha a családtag akár hároméves gyermek is. Ezt pedig darabonként tíz dollárral kell megfizetni, amely összeg a washingtoni kincstárhoz folyik be. Tehát egy kétyermekes családnak csak vízumdíj fejében negyven dollárt, azaz nyolcezer lejt kell fizetni. Hol marad még a többi okmány beszerzésének költsége, a hajódíj, amely személyenként 105 dollárba kerül, a többi, ilyenkor elmaradhatatlan kisebb költség és végül az a 25 dollár fejenként, amelyvel minden családtagnak birnia kell, amikor az amerikai partokra lép. Eszerint egy kétyermekes családnak legalább 120.000 lejre van szüksége, hogy nekiindulhasson a bizonytalan jövőnek. És akkor kezdődik a tulajdonképpen gigászi küzdelem, a megélhetésért az idegen környezetben. Természetesen a kivándorlás ilyenformán erősen csökkeni fog, mert a mai pénzhíányos világban a 120.000 lej oly óriási összeget képvisel, amellyel nagyon kevesen rendelkeznek. És ha már birtokukban van ez a nagy összeg, valószínűleg ebből itthon sokkal biztosabb existenciát teremthet az illető magának. Az Európába való visszavándorlást már sokkal könnyebbé tette az amerikai kormány, amennyiben a visszavándorlási engedély és vízum személyenként már csak három dollárba kerül. Az új kivándorlási törvény ezek szerint cseppet sem biztató a kivándorolni vágyóknak. Amerikának már nem kell több idegen és az amerikai munkások mozgalmá már eredményezte az első akadályt: a mesés Eldorádó elzárják a vágó, kincskereső európai szemek elől. Ki tudja... talán jobb így?

— Gyomor-, bél-, máj- és epebetegségek, valamint sárgaságban szenvedők a kitűnő RERENC JÓZSEF keserűvizet nagyszerű eredménnyel használják.

Amikor a költőfejedelem Aradon járt ...

Február 18-án kezdődik a Jókai-centenárium. — A nagy magyar író és a haragvó aradi nők.

A magyarság ebben az esztendőben ünnepli a legnagyobb magyar költő: az örökön élő Jókai Mór centenáriumát. Ahol csak magyarul beszélnek és ahová csak eljutott a magyar nyelv, mindenütt ünnepet jelent ez az esztendő. Ünnepek, irodalmi estélyek keretében áldoz a hálás utókor a költőfejedelemnek, a nagy mesemondónak, aki végigmélt egy egész életet, aki derűt varázsol a negyvennyolc utáni eibusult magyar szívekbe. Kárpáthy Zoltán, Garamvölgyi Aladár, Berend Iván, Szentirmai Rudolf, Tatragi Dávid, Ankerschmidt lovag, Timár Mihály és a többi oly jól ismert regényalak, — mind itt élnek közöttünk, elővesszük őket harmadszor, negyedszer, tizedszer és olvassuk azokat a gyönyörű regényeket, amelyek ebből a termékeny agyból születtek és amelyek testetöltve milliók kezén forognak. És a mostani Magyarország épenugy, mint az utódállamokba szakadt magyarság méltóan az írófejedelemhez, fénnyel, pompával, melegséggel áldoz a költő emlékének.

Aradi vonatkozás: Jókai regényeiben.

A költőkirály regényeiben több ízben találkozunk Araddal és Arad környékével. Az író fantáziáját izgatta ennek az ősi alföldi városnak a története. Kutatott régi archívumokban, buvárkodott megyei levéltárakban és poros aktákból kikeresgélte az őt érdeklő tényeket, amelyekből azután gyönyörű írások születtek. Különösen egyik legszebb regényében a Gazdag szegényekben szerepelteti Aradot. Fatia Negra, a mult század közepének ez a híres rablóvezére, ismert alakja volt Arad főúri társaságának és Jókai kíméleiből elhallgatta a főúr nevét. Mindenki tudta, hogy kit szerepeltet Fatia Negrájában a nagy mesemondó. Ebben a regényben érdekes kénét festi a régi Aradnak is. Egy kisebb elbeszélésében a Brádiakban is sokat foglalkozik Aradmegyével, illetve az Aradba beolvadt Zarándmegyével. És Jancu Avramot is szerepelteti érdekes történelmi háttérrel. De ezenkívül még több kisebb-nagyobb novellájában többször találkozunk Arad városával és a szabadságharc utolsó felvonásának több regényében előforduló részleteiben is ír Aradról.

Jókai Mór Aradon.

Jókai Mór két ízben volt Aradon. Egyszer 1849-ben, amikor Várad felől érkezett a menekülőkkel. Ezt Márki Sándor írja meg Arad történetében. A híres történész azonban nem ír bővebben arról, hogy Jókai pontosan melyik napon érkezett Aradra, mennyi időt töltött itt és kinél lakott. Erre vonatkozólag nincsen semmi írott bizonyíték. Másodszori Aradra jövele már díszes külsőségek között történt. Akkor már mint beérkezett híres regényíró tisztelte meg Aradot látogatásával és valósággal ünnep volt az aradiak részére 1890. december

6-ika, amikor a legnagyobb magyar író itt tartózkodott.

Előre kell bocsátani, hogy az aradi nők igen megnehezítettek Jókaira, mert ő mint kormánypárti képviselő megszavazta a véderőjavaslatot. Akkoriban ki is mondták az aradi nők: „Jókaitól semmit sem olvasunk!” Fájt az aradi asszonyoknak, hogy a magyar toll legnagyobb művésze belődött Bécsnek. Az akkori erősen Bécs-ellenes mentalitás egyik folyamánva volt ez és a honleányok mindig elől jártak a hazafiságban. Jókainak is nagyon fájt ez, annál is inkább, mert az aradi nők ezt tudták is vele. A harag évekig eltartott, de azután végül mégis csak megtörtént a nagy kibékülés.

Az aradi Kölcsey Egyesület, amely akkoriban a legelőkelőbb magyar írókat hívta meg irodalmi zsúrra, felkérte Jókait is, hogy tisztelegjen a Kölcsey Egyesület irodalmi zsúrrját. A rendezőség úgy gondolta, hogy ez lesz a legjobb alkalom arra, hogy Jókai és a haragvó aradi nők kibéküljenek. Megállapították a felolvasás napját is: 1890. december 6. Jókai el is jött Aradra és elhozta magával, erre az alkalomra írt engesztelő művét. Az aradi hölnök című szindarabjának egyik felvonását. A színházban elő is adták ezt a darabot, de csak mérsékelt sikert aratott.

Angyalok nem járnak fekete ruhában.

Elérkezett a felolvasás ideje és zsúfolásig megtelt az aradi városháza nagyterme. Ott volt egész Arad és ott voltak a haragvó aradi nők is mind. A költőfejedelem szokásához híven állva olvasott és a felolvasás előtt gyöngéden megemlítette a „haragvó”-t és gyöngéden és szomáman, szép szavakban köszöntö meg, hogy ime: mégis csak kibékültek vele. A hangulat mind barátságosabbá vált vele szemben, majd a felolvasás után két aradi uriaszony: dr. Barabás Béláné és Bódy Bódogné gyönyörű ezüstkoszorút nyújtottak át neki. A költő meglepetten köszöntö meg a szép ajándékot, hangja remegett és egészen felindulva mondtotta a két szép fiatal asszonynak:

— Tudtam, hogy az angyalok nem járnak fekete ruhában.

Nem tudni véletlenül történt, de a két koszorút átnyújtó uriaszony elegáns, talpig fekete ruhában jelent meg a költő előtt. Jókai hálából dedikált fényképet nyújtott át a két asszonynak és ezek közül Barabás Béláné, — mert már csak ő van életben — még mindig őrizt egy a becses ereklyét. Amikor megkérdeztem a méltóságos asszonyt, hogy milyen ember volt Jókai csak ennyit felelt:

— Olyan lágy, szelíd, finom ember volt. Szinte a tulzottságig szerény. Mintha nem is lenne olyan nagy ember. Ennekem az volt a benyomásom, hogy szégyeli magát, mert úgy ünneplik. — És a vissza-

emlékezések során előkerül egy már halványuló fotográfia, rajta egy kóságos szemű fehérfeű ut. Mondja a méltóságos asszony:

— Azóta azután szent lett a béke Jókai Mór és az aradi nők között.

A kitűnően sikerült és engesztelő aradi felolvasás után Jókai Fábrián László akkori híres főispán látta vendégül. Nagyszámu vendégserege gyűlt össze a Fábrián-uccai ősi kuriában, ott volt Arad színe-java. Rengeteg tósz hangzott el és a parancsnokló tábornok sem akart elmaradni a tószítók között, tehát felemelte poharát és köszöntötte a nagy író:

— Hoch Zsoké! — Harsogó kacagás fogadta a tábornok szavait, aki szegény egy árva szót sem tudott magyarul és a francia helyesírás szerint ejtette ki Jókai nevét. A költő is mosolygott és derűsen jegyezte meg szomszédjának: Megbocsátom az osztráknak. Ugysem fog megtanulni sohasem magyarul.

Az aradi Kölcsey Egyesület és Jókai Mór.

Az aradi Kölcsey Egyesület, ez a nagymultu irodalmi tömörülés különösen sokat és sokszor áldozott Jókai emlékének. Legnevezetesebb volt az az irodalmi zsúria, amelyet 1894-ben január 24-én rendezett az író ötven éves írói működésének alkalmából. A városházán volt a nagy ünnep és az első padosorokban ott ültek Fábrián László főispán, Szathmáry Gyula alispán, Salacz Gyula polgármester, Dálnoky-Nagy Lajos akkor még megyei főjegyző, Institoris Kálmán városi főjegyző, Boros Vida, Abrai Lajos, Varjassy Árpád és még sokan a társadalmi élet vezetői közül. Gyönyörű program volt. Jánossy Béla dr. a Tud Akadémia tagja hatalmas és nívós emlékebeszédet mondott Jókairól, Tompa Kálmán színész egy Jókai-ódát szavalt, majd előadták a Magyar nábob egyik jelenetét a szintársulat akkori művészei. Bács Károly, Nyilassy Mátyás, Balassa Jenő és Szendrey Mihály. A női szerepeket műkedvelők játszották: Arad legszébb asszonyai és leányai. Utána következett az estély fénypontja: megjelentek Jókai regényalakjai a színpadon. Uri műkedvelők vállalkoztak a szerepre. Feledhetetlen est volt és a régi aradiak még mindig melegséggel és meghatottsággal emlékeznek vissza erre az estre. Ezután csak tíz év múlva 1904. őszén foglalkozott ismét a Kölcsey Egyesület Jókai Mórral, de ekkor már csak emlékünnepe volt. A nagy költő már kiinn feküdt a temetőben.

Es Jókai most is pihen csendes a puha magyar földben. Az egész magyarság áldoz emlékének, Arad is megünnepli a centenáriumot és a haragvó, de már megbékült aradi nők is szívükbe zárják ismét a nagy regélőt, akire olyan nagyon haragudtak és aki mégis olyan nagyon szerette a haragos aradi asszonyokat. (K. S.)

Papir és írószerek

Sándor Hirlaprodában, Arad. 10188

Bankok! Részvényvásárlás!

Mérlegeket, közgyűlési meghívókat, alapszabály közleményeket és más hirdetőket a bucaresti-i Monitorul Oficial hivatalos lapban a legrövidebb időn belül Jókai Rudolf Mosse R.-T. aradi fiókja (Sándor Hirlaprodában) rendelkezésszerűen.

HIREK

Reklámörület Pesten.

Kéményseprő egy pesti háztetőn.

A kéményseprő körülnézett a háztetőn és bosszankodva állapította meg, hogy kissé elkésett. Már alkonyodott.

Lehun az uccák és kirakatok villanylámpái most gyúltak ki és a sarokházak tetejéről égő cigaretták, lovas alakok, bakk-kecskék, — színes villanyreklámok kápráztatták el-ejtűnő szeszélyes rajzaikkal a bábák és emberek.

— Munkára, mert egy-kettőre becsúszott!

A kéményseprő végigsétált a háztetőn, megállt az egyik kéménynél és munkához látott.

— Mial! — dörmögte őt, mint régi jó ismerősét, egy villogó szemű kandur.

— Szerbusz, öregem! — felelt a kéményseprő.

— Mial!

— Mial! nem láttalak, még jobban megleltél.

A kéményseprő munka közben csendesen elbeszélgetett a kandurral. Egyszer le is hajolt hozzá és megsimogatta.

Az uccáról e pillanatban hangos moraj csapott feléle. A szemközti járdán száz meg száz ember sorakozott egymás mellé és bámult fel arra a háztetőre, ahol a kéményseprő dolgozott. És mikor a fekete ember megsimogatta kis barátját, ez a moraj az elragadtatás moraját váltotta ki a tömegből.

— Mi van ezekkel? Mit bámulnak ma rajtam? — dünögött a kéményseprő egy pillanatig, majd vállat vonva, szép nyugodtan tovább folytatta munkáját, hol állt, hol meg ismét felbukkanva a háztető kéményei között. Kis barátja, a kandur, hűségesen követte mindenüvé.

Lehun az uccán pedig az egyre szaporodó tömeg növekvő érdeklődéssel várta, hogy a háztetőn mozgó két alakon, a macskán és a kéményseprőn, mikor gyulnak ki a színes villanylámpák.

— Biboros püspök Romániában. Rómából jelentik: A pápa azon alka lomból, hogy Románia patriarchai méltóságát létesített, mint a romániai gör. kel. egyház fejét, elhatározta, hogy egy romániai püspököt, a ki viszont a romániai római katolikus egyház feje lesz, biborosi méltósággal fog felruházni.

— Munkanélküli tüntetés Bécsben. Bécsből táviratozzák: Az állás nélküli tisztviselők a Ringen ma nagy tüntetőfelvonulást rendeztek. A rendőrség a tüntetők közül ötöt letartóztatott.

— Egy timisoarai bíró balesete. Fiala Kálmán dr. temesvári járásbíró tegnap este súlyos kimenetelűnek látszó baleset érte. Kolbászt va csorázott, amely úgy látszik romlott volt, s a bíró nem sokkal étkezés után hirtelen megbetegedett.

— Miniszteri tisztviselő öngyilkossága. Budapestről táviratozzák: Tegnap reggel Arner Elemér miniszteri hivatalnok egy ismerősétől pénzt kért kölcsön, amelyből fél liter pálinkát és fürdőjegyet vett. Elment ezután a Rudasfürdőbe, amelynek egyik kabinjában a pálinkából leitta magát, hogy legyen elég ereje az öngyilkosságához és ezután felvágta az ereit. Mire tettét észrevették már halott volt. A miniszteri hivatalnok azért lett öngyilkos, mert rengeteg adóssága volt. Özvegye és két árvája maradt hátra.

— Chopin mind a 24 preludje képezi Sirota keddi aradi hangversenyének egyik főpontiát.

Megszökött Szamuely Tibor bátyja.

(Nyíregyháza, február 14.) Szamuely Dezső, a hírhedt Szamuely Tibor magyar népiatos bátyja, aki a kommun bakása után öccse díctelen szereplése után nevét is megváltoztatta, Nyíregyházán terményüzletet nyitott. Az üzlet eleinte kitűnően ment és Szamuely több millióraos forgalmat bonyolított le. Az utóbbi idők rossz konjunktúrája azonban nem kímélte meg Szamuely Dezsőt sem és tönkretette a jó üzletet. Szamuely Tibor bátyja csöbber jutott és most egy millió adósság hátrahagyásával megszökött Nyíregyházáról. A rendőrség elrendelte a körözését.

Véres uccai harc Szentpéterváron.

A munkanélküliek tüntetését a vörös katonaság vörbefojtotta

(Berlin, február 14.) A Berlinben megjelenő „Rul“ című orosz lap, érdekes cikket közöl a szentpétervári uccai harcokról. A munkanélküliek nagyarányu tüntető felvonulást rendeztek s Zinowjev elé akartak jutni, mert arra akarták megkérni, hogy enyhítse valamilyen módon a munkanélküliséget. A katonaság azonban Zinowjev személyes parancsára a tömegre lött. Egyszersmind több ezred vonult fel és körülvették a munkásokat. A katonaság utabbi

sortűzet adott le a munkásokra, akik vad dühvel vetették rá magukat a katonákra. Borzalmas harc fejlődött ki, amelynek folyamán ötven munkás meghalt, számos súlyosan megsebesült, úgy, hogy a szentpétervári körházak most telve vannak az uccai harc sebesülteivel. A sebesültek között számos asszony és gyermek is van. A katonaság között is sok áldozatot szedett az uccai csata. A munkások között nagy izgalom uralkodik.

— A budapesti Opera kényeztetése. Budapestről táviratozzák: A bezárt Operaház megnyitásának időpontja és a megegyezés lehetősége teljesen bizonytalan. A kultuszminiszter kijelentette, hogy szó sem lehet a zenészek bérvételéseinek teljesítéséről. A miniszter szerint lehetetlen helyzetbe kerülne a szanálás miatt, ha ilyen fizetésemelési lavina zúdulna az állami színházakra. Hangsúlyozza, hogy momentán nem lehetett más megoldást találni, mint a színház bezárását.

— Eljegyzések. Kovács Margitka és Klosz Márton jegyesek. Özv. Neuländer Elemérné Veszprém (Magyarország) és Mandl Kálmán Arad jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A dr. Groszmann Emil-alapra ma a következő adományok folytak be: Pollák Vilmos 500. Kepes József 200, Holczér Jakab 200, Bruckner Sándor és Tsa 1000, dr. Kell József 300, Nádray Aurél 100, dr. Tolnay János és neje Bucuresti 500 lej. A mai napig összesen 37 ezer 300 lej folyt be ez alapra.

Halálozások, özv. Meisztróvits Józsefné tegnap reggel hirtelen elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz az aradi felső temető halottas házából. Az elhunyt Molnár Paula színművész nőedényját gyászolja. — Nikoltis Géza aradi földbirtokos február 12-én, csütörtökön, hosszas szenvedés után 51 éves korában Nagyszebenben elhunyt. A holttestét Aradra szállították és hétfőn, február 16-án temetik el a felső temető halottas házából. — Özvegy Franz Károlyné született Solymos Mária február 13-án, pénteken, meghalt. Temetése február 15-én, vasárnap, lesz a Marasesti (Kosuth-ucca) 23. szám alatt levő lakásáról. Az elhunytat nagyszámú és előkelő rokonság gyászolja.

— Hajós Árpád gyógyszerész emlékére február 15-én, vasárnap, délután 6 órakor az izr. templomban rekviem tartatik. — A „Világ meghódítója“ írta: Vészi Margit, Kaland (Vándor Iván). A lólabu nimfa és a szatir (Kaczér Illés). Az antiszemita patikus. Társaság. Amiről előkelő körökben suttognak. Versek. Periskop stb. című szeszációs cikket közöl az „Aradi Fáklya“ mai legújabb száma.

— A perzsaszőnyeg és gobelin szövésnek egy nálunk újszerű szakintézete alakult meg, mely nemes céljává tette, hogy a hazai perzsaszőnyegszövés színvonalát lehetőleg emelje. E célból a Manus Szőnyegszövőtelep Coop (Jud. Arad) vezetősége műhelyeknek, de különösen otthon dolgozóknak, kik mellékkeresetképp vagy mint hölgyeink oly nagy része saját maguknak és keletgyűjűkben készítik igazán kevés kiadással a kincseket érő szőnyegeket, készséggel szolgál tanáccsal és tettel. A legutányosabb áron küldi eredeti típusu tökéletes szővőszekéit, villát, ollót, stb., értékes minták szőnyegeket rajzmintáit és valódi perzsa színekre festett, szakértelemmel összeállított legjobb fonalakait, mivel ezek minden szőnyeg értékének legjobb feltételei. — Megrendelés levélileg, közlendő a napviság, esetleg kívánt színek, melyek mindig utána kaphatók. Az ismert szőnyegkönyvek legtöbb rajzát is raktáron tartják.

— Irodai cikkek Kerpelnél Arad.

— Tíz lejért a világ összes könyveit olvashatja kivonatban, ha előfizet a Lepage könyvkereskedés (Cluj-Kolozsvár) kiadásában rövidesen megjelenő „Exlibris“ című havi folyóiratra, amely a magyar, német, francia, angol, román irodalom minden eseményét, könyvét ismereteti. Előfizetési ára egész évre százhusz lej. Prospektust ingyen küld a Lepage könyvkereskedés.

— Izléses plakátok hirdetik az Aradi Gyermekfelruházó Egylet jelmezes gyermekbálját, ma vasárnap d. u. 4 órakor a Fehérkeresztben. A rendezőség mindent elkövet, hogy a kis bálzók jól érezzék magukat, tekintve az óriási érdeklődést, igyekszik a termet úgy elrendezni, hogy a gyermekek szabadon mozoghassanak. Belépti díj gyermekeknek 25 lej, felnőtteknek 50 lej adóval együtt. A karzat nyitva lesz s ott a lenti jegyek érvényesek.

— H. Sziklay Gizi Krispin-teremben levő tánciskolájában február hó 16-án kezdők részére új táncoklön kezdődik.

— Orvosi hír. Dr. Haber József v. bábaképzői és szülésznőgyógyászati klinikai orvos hosszabb külföldi tanulmányut után rendelőjét megnyitotta. Rendel: Arad, Piata Radulescu 7. (Bocsay-tér 1.) (az új zsidó templom mellett) délután 3.

— Felhívás a károsultakhoz. Az aradi államrendőrség felhívja a hegyaljai betörések károsultjait, hogy a talált bűnjelkekre megtekintése végett jelentkezzenek a rendőrség bűnügyi osztályánál.

— Orvossá avatás. Grosz Lenket Aradról folyó hó 7-én a ciuji egyetemen az orvostudományok doktorává avatták.

— Egy billió koronát kártyáztak el Budapesten. A budapesti lapok érdekes adatokat közölnek a pesti haszardjátékdürről. A múlt évben 51 kaszinóban játszottak bakkarát. A bankadók bankjának teljes összege meghaladta a múlt évben a 36 millió svájci frankot. Ha ehhez hozzászámítjuk a játékosok pénzét is, úgy a budapesti kártyaklubok múlt évi pénzforgalmát ezer millió magyar koronára lehet tenni. A Magyarországban nyújtott népszövetségi kölcsön csak háromszorosa ennek a pénznek.

— Sirota keddi hangversenyének jegyei Oláh & Co. könyvüzletében Arad, kaphatók.

— Cipőszínör- és boxkesztyű-reklám az olasz postabélyegeken. Finméből jelentik: Az olasz postaügyi minisztérium engedélyével meglepő újítást hoztak be Olaszországban a reklám terén. Az új postabélyegeken a kép alatt íres hely van, amelyet az államtól ki lehet bérelni reklámokhoz. Már vannak forgalomban postabélyégek, amelyekre cipőszínör és boxkesztyű reklámok vannak.

— Öngyilkos spanyol tábornok. Madridból táviratozzák: Debarra tábornok, az átmeneti direktorium volt tagja, ma öngyilkos lett.

— Bérczy Ilona keddi-vasárnap esti haladó tánciskolájába még be lehet iratkozni Str. Gojdu 3. sz. alatt.

Könyvtárat jó árban vesz Kerpel.

— Liszt Don Juan fantáziájában és Rubinstein remekműveiben gyönyörködhet Sirota keddi aradi hangversenyének közönsége.

— Pabi hajvágások a legdivatosabb párisi és bécsi formákban Fehér hölgyfodrász szalonjában.

Külakollatott

temesvári állami tisztviselő.

Érdekes lakáspör a timisoarai törvénykezésen.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes lakáspör tárgyalt ma a temesvári törvényszék, amelynek különösen az ügyben hozott ítélete keltett általános figyelmet: a bíróság egy állami tisztviselőt lakoltatott ki. Vissz Diogenes temesvári ügyvéd-hataladonos kiakollatási keresetét indított Lengyel Baltázár állami tisztviselő ellen, mert 1922. óta nem fizetett házbért, s emellett üzérkedett a lakásával, annak nagyrészét albérlébe adta. A járásbíróság a háztulajdonos keresetét elutasította, s így az ügy — felebbezés folytán — a temesvári törvényszék elé került, a mely ma tárgyalta az ügyet, s ítéletben — hejyt adva a keresetnek — kötelezte Lengyelt, hogy lakását tízenöt napon belül ürítse ki.

ORADEA-MAREN KET HETEN AT ORIASI SIKERT ARATOTT

A ZSIDÓSAG FIGYELMEBE.

JÖN! 6- és 11-órán JÖN! Egy modern zsidó leány története.

ARADI E. RASZBET MOZGÓ

MULATSÁG

Az aradi garnizon táncestélye

Fényesen sikerült táncestélyt rendezett szombaton este az aradi Központi nagytermében az aradi helyőrség tisztikara. Az Aradon állomásozó összes fegyvernemek tisztjei megjelentek az estélyen, de képviseltette magát a polgári társadalom is. A terem szélesesen díszítették fel és a tapintatos rendezőség mindent elkövetett, hogy a megjelent vendégek mennél kellemesebben érezzék magukat. A bálra eljött Sinescu Miklós altábornagy, lovassági főfelügyelő Bucarestből, Scarisoreanu tábornok hadosztályparancsnoka, az aradi helyőrség parancsnoka, Manu tábornok dandárparancsnok, Bolintineanu ezredes a 12. Rosiori ezred parancsnoka, Parvulescu alezredes, az 1. Rosiori ezred parancsnoka, Popp Leonida alezredes a 13. Calaras ezred parancsnoka, Georgescu alezredes, Radulescu alezredes az intendántúra parancsnoka, Serb alezredes a 93. gyalogezred parancsnoka, Paunescu ténparancsnok és még többen magasrangú tisztszettek és csapat-tisztek. A polgári társadalom részéről megjelent Georgescu János prefektus, dr. Robu János főpolgármester, Filotti Zamfir rendőrprefektus, Mihulin Miklós főigazgató, Popa Constantin városi kultúratisztos, rajtuk kívül még több magasrangú városi és állami tisztviselő. Fél tizenegy órakor Bolintineanu ezredes Manu tábornoknéval valcerrel nyitotta meg a bál.

Az estélyen megjelent hölgyek névsorát itt közöljük:

Scarisoreanu tábornokné, Manu tábornokné, Georgescu János prefektusné, dr. Robu János főpolgármester felesége, Filotti Zamfirné, Georgescu vezérkari alezredes felesége, Knall alezredesné, Georgescu ezredesné, Paunescu őrnagyné, Braitoiu őrnagyné, Tomescu őrnagyné, Beldescu kapitányné, Caltoianu kapitányné, Trifon kapitányné, Marinescu kapitányné, Sandoviciu főhadnagyné, Niescu főhadnagyné, Limburg főhadnagyné, dr. Botioc Elekné, báró Poppné, Novacné, Mihulin Miklósné, Nasta Victoriné, dr. Memete Demeterné, dr. Protopopescu Virgíli, Cornea Eugenie, Dolga Imréné, Caba Elena, Ungurean Lucia, Petrescu Margó, Sulutiuiné, Ghica Mariora, Jonescu Ilica, Marinescu Marietta, Jonescu Elena, Lázár Valéria (Nagy halmagy), Jozefovici Zsazsa, Andries Madeleine, Richard Matilde, Constantinné, Alexiu táblabíróné, Radu Pascuné, Pocioan Józsefné, Pocioan Irén, Cermen Florica, Cermen Divina, Jonescu Cecilia, Demetrian Jánosné, Demetrian Getta, Econom Hortense, Omescu Cornélné, Mateescuné és még számosan.

A bál vidám és fesztelen hangulatban csak a kora reggeli órákban ért véget. A tapintatos rendezésért Paunescu őrnagy ténparancsnokot és a melléje rendelt tisztekből álló rendezőseget illeti az elismerés.

Sváb-bál.

A német-sváb népszövetség mulatsága.

(Saját tudósítónktól.) Szombaton este kitünően sikerült bál rendezett a német-sváb népszövetség aradi csoportja a Fehér Kereszt nagytermében. A hatalmas terem zsúfolásig megtöltötte a közönség. A sváb ifjúsági dalárda a tánc megkezdése előtt több sváb népdalt énekelt precíz össze tanulásban. A bálra megjelentek az összes sváb előkelőségek: Weisenburger Nándor bankigazgató, Sommer Nándor, dr. Schannan Béla ügyvéd, dr. Krepil János fogorvos, Feszler Károly, bornagykereskedő, Hunyár Algernon igazgató, Feszler Róbert fényképész, Striegl József ékszerész, Angele Mátyás kereskedő, Neidenbach Ödön tanár. A bálra jelen volt hölgyekről a rendezőség a következő névsort bocsátotta rendelkezésünkre: Asszonyok: Weisenburger Nándorné, Angeléné, Striegl Józsefné, Gábor Ferencné, Maurer Hermanné, Nachtmanné, Mutschiné, Reiszné, Gárdián Lajosné, Lupu Ádámné, Szatoriuszné, Kendjéné, Mayer-né, Müllerné, Phikn Gusztávné, Fräuz Péterné, Reinertné, Ganck-né, Roth Mátyásné, Réger Józsefné, Feil Mátyásné, Bittó Józsefné, Botschelláné, Ruckné, Fock Leopoldné, Winterkorné, Hoffmanné, Feiertsteinné, Soós Károlyné, Szászné, Krämer-né, Biró Istvánné, Goschi Mihályné, Angerek-né, Jung Jakabné, Szá-vicsné, Depold Ferencné, Schátné, Seidléné, Ottáné, Barthné, Merfi Lipótné, Zollerné, Brunner Sándorné, Riesz Ferencné, Brandenburgné, Dieslerné, Königné, Barzulla Józsefné, Schloss Mártonné, Reiter Katalinné, Krucsay Lajosné, Selmecey Sándorné, Ciffra Gyuláné, Rottmüller Péterné, Guthierné, Szabó Károlyné, Seibertné, Thurné, Schauer-né, Oszter Károlyné, Eisele Jánosné, Schrackner-né, Huhm Andrásné, Kemérle Andrásné, Medveczky Lajosné, Moser Jenőné, Dán Józsefné, Láng Ádámné, Turtarén Fülöpné, Jack Mátyásné, Pechó Józsefné, Hulyek Pálné, Boros Ferencné, Jäger Jánosné, Szegő Lajosné, Zimmermann Jánosné, Varga Gusztávné, Wiederer Ká-nyok: Gallert Berta, Darvas Ilonka, Geppert Irén és Mancsi, rolyné, Darvas Dénesné, Leá-Backmig Lujza, Jack Kató, Pfei-fauf Hilda, Bogács Mariska, Mau-ner Hermin, Kendja Mici és An-na, Müller Ilonka, Mayer Terka, Besesek Mancsi, Thilm Margit és Pipi, Schmiadt Baba, Róth Mici, Soós Margit és Gizi, Krändl Juci, Szász Nusi és Ilonka, Rosenberg Mária és Kató, Krämer Mária, Kaufmann Margit, Biró Mancsi, Ernst Regina, Edő Baba, Szabó Kató, Török Margit, Wilbert Margit, Ganz Magda, Bastian An-na, Ciffra Anna, Selmecey Pi-roska, Schauer Ella, Rundi Erzsé, Herzi Ilonka és Rózsa, Michler Róza, Breier Heléna, Triethaler Er-zsi, Merfi Paula és Mária, Brandenburg Hilda, Hoffmann Anna, Diesler Anna, Szegő Mici, Zimmermann Vilma, Varga Anna és még számosan.

— Deutsch táncitanító álarcos jelmezbálja Arad, Str. Cercetasilor 10. az éjelt február 21-én.

— **Thémé** jelmezbálja az aradi városligetben. Szombaton este rendezte az aradi városligetben Thémé Béla ismert aradi tánc-tanár a nagysikerű jelmezbálját. — A terem zsúfolásig megtöltötte a közönség. érdekesebbnél érdekesebb jelmezek vonultak fel és kacagó jókedv uralta a teret. A bál minden tekintetben nagy-szerűen sikerült és a résztvevők a legjobb hangulathoz maradtak együtt a késő reggeli órákig.

— **Hatalmas 250 tagú női és férfi rendező-bizottság** vezeti az aradi román, kath. gym. műsoros táncs-télyének előkészületeit, mely f. hó 23-án lesz megtartva a Fehérkereszt nagytermében. A rendkívül érdekes előadás után 11 órától 1-ig kitűnő hideg buffet, meleg virsli, sör, bor, pezsgő, bowle és cukrászda áll a művelvezetben előadott közönség rendelkezésére. Gondoskodás történt

kellő mennyiségű asztalokról. Azon-ban 1 óra után mindenkit kérünk, ne akadályozza meg az asztalok ki-hordását, hogy táncolni is lehessen. Belépő jegy ára személyenként 60 lej. Jegyek előre válthatók Str. Ghe-orghie Popa 7.

— **Jelmezes gyermekbál** Aradon. Az aradi Gyermekjóliruházó Egye-sület vasárnap délután rendezi Arad legkedvesebb bálját, a jelme-zes gyermekbált. A sok kedves ap-róság színes és érdekes kosztümök-ben való felvonulása, a kacagó jó-kedv hangulatos és érdekes esemény színhelyévé teszik a Fehér Kereszt nagytermét. Minden aradi szép gyer-mek jelen lesz a bálon, amely ügyes szórakoztatásaival emlékezetes lesz a gyermekek és hozzátartozók szá-mára. A gyermekbál jótékonycélú szolgálat, mert annak jóvedelméből karácsonykor majd száz gyermeket szándékoznak felruházni.

Randevű.

— Korkép. —

(Történik az országos rendőr-vezérigazgató lakásán. Az országos rendőrfőigazgató neje a szalonon foglal helyet: némileg kacér pongyolában, míg udvarlója előtte térdel és heves szavakkal ostromolja.)

I. jelenet.

Önagysága: Nézze, maga kis huncut, én...

Udvarló: Miért mondja nekem, hogy maga kis huncut? Mondja inkább röviden azt, hogy én vagyok a szíve egyetlen bábocsókja, hogy viszont-imád, hogy retur-eped értem, hogy...

Önagysága: De hallgasson meg.

Udvarló: Én hallgassam meg? Maga hallgasson meg! Erről van éppen szó. Hogy ne legyen olyan rideg, ne legyen olyan köszívű, ne legyen olyan könyörtelenül visszautasító. Méltányolja már kissé, hogy több mint félszázéve trubaduri hódolattal epedezem egyetlen bársonyos pillantásáért és ugyanannyi ideje jobb ügyhöz méltó buzgalom-mal iparkodom puhára főzni önkegyedet, sajnos minden kézzelfogható eredmény nélkül. (Egyszerűen.) Legyen az enyém!

Önagysága: Gemacht!

Udvarló (nem hisz összfülemek): Hogy mondta?

Önagysága: Tied vagyok, te maffia. (Nyakába ugrik, hosszú csók.) És most, éremem elrablója, légy méltó erre az elnevezésre. Térjünk a tárgyra! Rabold el stande pedante! Gyere! (Végigdől a dívánon és várakozásteljesen pillant lovagjára.)

Udvarló: Azonnal. (Kibontakozik az ölelésből, odamegy az asztalhoz és fölvesz egy fincsát.) Mi ez?

Önagysága: Csésze.

Udvarló (gyanakodva): És mit akar maga ebbe belecsorgatni?

Önagysága (csodálkozva): Teát.

Udvarló: Na ja. Teát. Azt min-tenki mondhatja. (Megpillant egy ezüstnyelű kést.) Hát ez mit keres itt?

Önagysága: Azzal kentem fel a vaját a kenyérre.

Udvarló (ridegen): Nem szere-tem, ha kést készítenek ki a rande-vuhoz. (A mosdóhoz lép.) Kiből főzte ezt a szappant?

Önagysága: Meg van maga örülve?

Udvarló: Kikor volnék megörül-

ve, ha hinnék nekik, elvetemült bes-tiák! De nem hiszek. Engem nem fogtok a másvilágra kodelkázni. En-gem nem fogtok pásztorórán lesak-tozni. Engem nem fogtok görög bitszteké fásirozni. (Revolvert ránt elő.)

Önagysága (rémülten): Segítség! (A csengő után nyul.)

Udvarló: Ha megmoccan, lövök! (Gunyosan.) Azt hiszi, nem tudom, hogy miért csalt fel a lakására? Olyan butának nézek ki? Haha! — Csakhogy kegyed, angyalom, elszá-mította magát. Én nem vagyok olyan buta, mint amilyennek kiné-zek. Én sokkal butább vagyok. Én olyan buta vagyok, hogy inkább el-szalasztom azt a mennyei üdvössé-get, amit ez a téte a téte ígér, de nem tettekezem részletekben a ma-guk kofferjébe. (Szemeit ijedősen forgatja.)

Önagysága (résztelve): Magát megbolondította! Adolf, ezek a ré-mes izék, amiket az újságban olva-sott.

Udvarló: Unberu! (Négykézláb szaladgál.) Én vagyok a saját nagyapám. Mit szól a narabancsi-hoz? Holnaptól kezdve két foxter-rier leszek és ugatni fogok egymás-ra. Vau, vau! Fekete, fehér, fekete, fehér, trappol az élet. (Kiüget a szobából.)

II. jelenet.

Önagysága (odamegy a szek-rényhez és bekopog): Róbert kijö-liet!

A férj (szájában és kezében, jobbában hatszemélyre berendezett revolverrel, baljában hurokrafantó késsel lábujjhegyen lép a szekrény-ből. Suttogó hangon:) Alszik már a palkó? (A díványra pillant.) Hova lett?

Önagysága: Meglépett. Úgy látszik megsejtett valamit. Nem baj, majd elmegegy a Schlesingerért, az Adolf ugyis kövér lett volna natur-smicnek.

(Függöny.) díó.

Jön!

Jön!

Kéjutazás.

Vigjáték „Ö”-vel a főszerepen.

KÖZGAZDASÁG

Elég lesz-e a világ búzakészlete aratásig?

Kevesebb búzamennyiség várható az idei aratástól.

(Saját tudósítónktól.) Újabb becslések szerint 1924—25-ben a búzatermés az előző év termésének alig kilenctizedrészét fogja kiadni. A búzatermés öt főországa: Kanadának, az Egyesült Államoknak, Brit-Indiának, Argentínának és Ausztráliának termeléseből, valamint egyes kisebb export képességű államok fölöslegéből az 1924. augusztus 1-től 1925 jú-

lius 31-éig terjedő időszakban összesen 225 millió mm. buza vihető ki az országokba, amelyeknek szükségletét saját termésük nem fedezi. Az importra utalt országok szükséglete saját termésükön kívül mintegy 220 millió métermázsa, úgy, hogy a világ búzaszükséglete a termésből, ha nem is oly bőségesen, mint az előző gazdasági évben, de fedezhető lesz.

Új bank alakul Aradon.

A közeposztály felsegélyezésére alakul a pénzintézet.

(Saját tudósítónktól.) Néhány héten belül egy új pénzintézet alakul Aradon Banca Generala Judetului név alatt. A bank alapítói Arad város és a megye pénzügyi és gazdasági előkelőségei lesznek, akik célul tűzték ki az ipar és kereskedelem pártolását, a közeposztály anyagi felsegélyezését és agrárhitel nyújtását. A pénzintézet alapítói erkölcsi és anyagi bizottsítók nyújtanak a bank életképességére. Az eddig bejelentett alapító tagok a következők: Georgeșcu János vezérfel-

ügyelő, Aradvármegye prefekta, dr. Robu János aradi főpolgármester, dr. Angel István polgármester, dr. Lázár Ágoston alispán, dr. Miron Justin ügyvéd, Gróza Emil közjegyző, dr. Novac Aurel ügyvéd Pécska, Tomulescu Cristian, dr. Gróza János és Dirlea Pál országgyűlési képviselők, Mitulin Miklós főigazgató, Pălcu Lázár pankotai szőlőbirtokos, dr. Popescu András világi ügyvéd, dr. Lázár Sándor kisjenői ügyvéd, Ples György berzovai földbirtokos.

Zürichben 2.65, Párisban 9.70 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Február 14.) Francia frank 10.55, svájci frank 38.25, dollár 195, dinár 3.30, szokol 5.90, lira 8.20, angol font 950. **Kifizetések:** Budapest 365, Bécs 358, Prága 5.85, Zürich 38.20, Milánó 8.18, London 9.45, Páris 10.50, Newyork 197, Belgrád 3.25.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Február 14.) Newyork 519.25, London 2478, Páris 27.25, Prága 15.37.50, Milánó 21.37.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.47.50, **Bucaresti** 2.65, Varsó 0.0001, Bécs 0.007315.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Február 14.) Newyork 519.15, London 2478, Páris 27, Milánó 21.32.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.47.50, **Bucaresti** 2.65, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.15.

BUCUREȘTI TŐZSDEZÁRLAT. (Febr. 14.) **Kifizetések:** Páris 10.48, London 937, Newyork 194, Milánó 8.09, Zürich 37.40, Bécs 0.0027.25, Prága 5.73. **Váltók:** Napoleon 735, aranyárka 45, leva 1.33, török lira 1.02, angol font 920, francia frank 10.70, svájci frank 37.50, lira 8.15, drachma 3.25, dinár 3, dollár 192.50, lengyel marka 0.00035, osztrák korona 0.0028.50, magyar korona 0.0026, szokol 5.60.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Február 14.) Belgrád 1176—1184, **Bucaresti** 364—366, Páris 3745—3769, Prága 2124—2144, Milánó 2965—2983, Newyork 72.250—72.680, Bécs 101.65—102.25.

— Aradi céghivatali hírek. Dud aradmegyei községben 37.000 lej betéti tőkével Banca Populara cím alatt pénzintézet alakult. Az új vidéki bank bejegyzését kérte a céghivatalba. — Szecsi és Comp cég Frigyes Sándort cégjegyzőnek nevezte ki a cégből kiváló Kulai István helyébe és ezt bejelentette az aradi törvényszék cégbírójának.

— Esett a Ganz. Budapestről jelentik: Az állandó tőzsdéi hanyatlás dacára is feltűnt, hogy a mai tőzsdén az egyik legnagyobb papír, a Ganz-Danubius nagyot esett. Ez a hatalmas vállalat legutóbb nagyobb megrendelést kapott a magyar államtól sinautókra, ezenkívül Jugoszláviától vagonjavításra és nehéz gépek szállítására. A tőzsde azonban nem honorálta a nagy magyar gyárvállalat megrendeléseit és ma is nagyobb mennyiségű áru zúdult a piacra. A papírok felvásárlása nagyon vontatottan történt és közben a kínálat egyre mélyebb árszintet teremtett.

— Megkezdődik Aradon az adókövetés. Az aradi pénzügyigazgatóság 20-án kezdik meg az adókövetőbizottságok működésüket. A bizottságok a II. emelet 16., 17., 18., 21. és 23. számú helyiségeiben tárgyalnak. A tárgyalások első napjaira szóltak a kifizetéseket az érdekeltek számára már kikészítették, miután törvény szerint öt nappal a tárgyalás előtt az érdekeltek felének a tárgyalásra való meghívását kézhez kell vennie. Az adókövetőbizottságok munkájának megkönnyítése és a felek érdekeinek hathatósabb megvédése céljából minden adózónak magával kell vinnie az előbbi évek során kapott jégzőkönyvet, valamint minden a jövedelmére és kiadásaira vonatkozó ir-

tokat és könyveket. A pénzügyigazgatóság még nem nevezte ki a bizottságok kincstári képviselőit, ami azonban valószínűleg a legközelebbi napokban meg fog történni.

— Életkép a „chillingszámítás” az osztrák vonatokon. Bécsből táviratozzák: A postával és a postakártyapénztárral egy időben a vasúton is életkép a „chillingszámítás” március elsejétől.

— Eladott aradi ingatlanok. Berta Silvester eladta a Str. Miron Costin 7. sz. házat 300000 lejért Toma Silvestrának — Özv. Mihailik Béláné eladta a Strada Alexandru Gavra 25. sz. házat 240000 lejért Messén Jettinek. — Kovács Soma eladta a Str. Morcioni 26. sz. házat 374000 lejért Crüenstein Armin és Schönbberger Zoltánnak.

— Felhívás a részvénytársaságokhoz. A kereskedelmi és iparkamara ezúton hívja fel az összes kereskedelmi, ipari, pénzügyi, biztosítási vagy bármilyen részvénytársaságokat, hogy mérlegükkel a közgyűlés jóváhagyásától számított 8 napon belül terjesszék fel a Timisoarai székelő kereskedelmi felelősséghez. E felhívás vonatkozik az Arad-Hunyad, Temes, Torontál és Krassószörény megyék területén működő összes részvénytársaságokra.

xx Ma vasárnap vetíti az aradi Uránia mozgószínház az „Utazás a föld körül 18 nap alatt” című Verne filmregény első részét. A nagyszerű film második része hétfőtől kezdve kerül bemutatásra és szerdáiig marad műsoron. Az utóbbi időben kevés olyan érdekes filmet mutattak be Aradon, mint a Verne-film, amelynek minden pillanata újabb és újabb meglepetésre ad alkalmat. Az előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor, hétfőtől 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx Jön! „Kéjtázás” vigjáték „Ö”-vel.

xx Jön! A notredamei toronyőr.

Szabályozták a valutakivittelt.

Mennyi pénzt vihet ki egy utas az országból.

(Bucuresti, február 14.) A pénzügyminiszter új rendeletet bocsátott ki, amely szabályozza az értékcímletek Romániából való kivitelét és behozatalát. A rendelet főbb intézkedéseit itt közöljük:

Szigorúan tilos az országból kivinni valutákat, csekket, hitelleveleket, részvényeket, kötelezvényeket, járadékcímleteket, bármilyen értékcímleteket, ha nincsen előzetes pénzügyminiszteri autorizáció. A fentemlített engedély nélkül bármelyik utas kivihet készpénzben 1000 francia, belga vagy svájci frankot, 1000 dinárt, csehszlovák koronát, olasz lirat, drachmát vagy bulgár levét, 100 dollárt, török fontot, Holland forintot vagy 20 angol fontot. Azonban kombinálva is lehet kivinni ezeket az összegeket, például 500 francia frankot és 500 lirat, vagy ötven dollárt és 10 angol fontot, esetleg 300 cseh koronát, 300 svájci frankot és 400 francia frankot. Ezeknek az összegeknek készpénzben való kivitele akkor is engedélyezett van, ha ezenkívül engedélyezett csekket vagy hitellevelet is visz az utas magával. Autorizáció nélkül szabad az országból kivinni német és lengyel márkát, magyar és osztrák koronát és orosz rubelt bármilyen mennyiségben és formában, készpénzben vagy csekk, esetleg hitellevelet alakjában. Lejt továbbra is tilos nagyobb összegben engedély nélkül kivinni, utazásnál azonban ezer lejt szabad készpénzben átvinni a határon.

Tilos az országba behozni német és lengyel márkát, osztrák és magyar koronát, orosz rubelt, akár effektív, csekk, vagy hitellevelet formájában. Viszont lejt szabad bármilyen mennyiségben és minden korlátozás nélkül az országba behozni.

MOZI.

xx Katherina Norris regénye: „Lombard Lukrécia”. Filmbemutató az aradi Apollóban. Ma vasárnap nagyszabású új filmdrámát mutat be az aradi Apolló mozgószínház „Lombard Lukrécia” vagy „Az elsodort élet” címen, amely Katherina Norris híres regénye nyomán készült. A nagyszerű film vasárnaptól szerdáiig marad az Apolló mozgószínház műsora. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor, hétfőtől 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

Lucretia Lombard

Az elsodort élet.

Katherine Norris regénye filmek bemutatója ma vasárnap az aradi APOLLOBAN.

Az előadások 3, 5, 6, 8, és 9 órákor kezdődnek.

KOPROL

SZERKESZTŐI JUTALOM

F. F. A Banca Nationala rendelkezése szerint senkinek köteles többé elfogadni a papir egy és kettőseket, azonban bárkinek, bármilyen mennyiségben beváltják a pénzügyigazgatóság főpénztárára, illetve az egyes adóhivatalok — Egy fiatal leány. Ha csak egyszer-egyszer történik meg az, hogy barátnőinek zongorázik és nem csinálnak belőle kötelességet, az még nem baj. Ha ellenben látja, hogy már szinte megkövetelik, hogy állandóan játsszon nekik, mondja meg a vendéglátó barátnőjének, hogy nem hajlandó a „cigány” szerepét vállalni. Ha ezt sem veszik tudomásul, egy szerény maradion ki. 2. Mindenképpen attól függ, hogy milyen módon mutatkozik be az illető fiatalember. Ha látja, hogy nem csupán könnyű kaland vágya vezeti az illetőt és tényleg más mód nincsen a megismerkedésre, inkább formák között elfogadhatja a bemutatkozást. De csak akkor, ha tényleg nincsen rá más mód, ami legalább is kéréses a mai társadalmi berendezkedés mellett. 3. Ha egy fiatal leányt egyedül látnak késő este egy fiatalemberrel, tényleg nem mondanak róla jót. Azonban mindig a fiatal leány viselkedésétől is függ, vajon alaptalanul beszélnek-e rosszat róla. 4. Egyáltalán nem. Mindig a körülményektől függ és attól, hogy kivel. — Idealista. A mai viszonyok között nagyon hasznos, ha valaki gondolkodik és csak önmagának marad idealista. Ha férfihez akar menni, nagyon le kell szálitania az igényeit, mert tökéletes ember kevés van a világon. Egy realista férfi lehet nagyon jó férj, minden idealizmus nélkül is. — Dörmög. 1. Ahhoz, hogy egy leányt intelligensnek, finomnak és jó modornak tartsanak, elsősorban kell, hogy jó nevelésű legyen. Egyéni szeretetreméltóság, báj pótolja a nagyobb műveltséget is. Iskolázottsága s irodalom és művészetek terén is legyenek ismeretek. 2. Illetszer használata izlés dolga. Diszkrét finom illatszer a Chiple, a D'Origan. Fehér orvona stb. 3. A lakásberendezésnél az a fő, hogy a kárpit és függönyök színe összhangzó legyen. Sőt, tőp, tompa színű kárpithoz aranykeretű képek illenek, míg világosabb kárpithoz mahagoni keret. Lehet benne keskeny arany sáv is. A bútorok megválasztásánál legjobb tanácsadó egy műasztalos. 4. Igazi úriember az, aki tetteiben és viselkedésében korrekt és másokkal szemben udvarias, előzékeny. Kivált a közönséggel érintkező hivatalokban, ahol sokan tartják magukat urlembereknek, akik valóságban nem azok. — Bánatos asszony. Ha annyira türelmetlen a házassága, igazán nem ajánlhatunk mást, mint a válást. Ami a dolog finansziális oldalát illeti, forduljon ügyvédhez, mert annak nem csak tanács kell, hanem jogi segítség is. — Margit. Tessék segítségül hívni szarnokoskodó nővérével szemben valamelyik idősebb rokonát. Legjobb volna a különválni tőle. A nővére által jogszolgáltatott birtokolt értéktárgyakból az őt megillető részt követelje, ha másként nem megy, ügyvéd útján. — Pontos előfizető. Ebben a dologban nem lehet más, mint hogy a leánnyal kiegyezkedik. Ha ezt nem cselekszik, a bíróság kötségtelenül elmarasztalja s ilyenformán fizetési kötelezettsége bekövetkezik. Kifizetése mit sem érnek. Ha azonban vagyona nincs, a megítélt összeget nem hajthatják be önön.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő:
REITHY JÓZSEF.

Héjjas Iván már nem politizál.

Kétszáz holdas birtokára vonult vissza Orgovány hősé.

(Budapest, febr. 14.) Budapesti tudósítónk felkereste Héjjas Ivánt, hogy nyilatkozatot kérjen tőle arra vonatkozólag, valóban összeköttetésben állott-e — ahogy azt a lapok írták, — Kmetty Károllyal, a rendőrség által körözött britanniás sikkasztóval.

Az újságíró először Héjjas Iván bátyjával, Héjjas Auréllal folytatott beszélgetést, aki a legfiatalabb zottabban cáfolta azt a hírt, hogy összeköttetésben állottak Kmettyvel.

— Nem igaz! Egy szó sem igaz abból, amit a lapok írnak. Én mindenről tudok, hiszen mindent együtt csinálunk Iván öccsével. Ez megint valami akció ellenünk. Nemrég egy estlapon azt írta, hogy én és Iván az Alföldön forradalmat készítünk elő. Nem is feleltünk rá. Minek? Nincs időnk, hogy minden cikk után revolverrel járjunk sorra a szerkesztőségeket. — Nekem az irodában van dolgom. Iván a gazdasággal kezd törődni. Apám 200 holdas birtokot vett neki, most azzal kezd törődni, meg a Sáríkával. Mert vőlegény az

öcsém, elveszi Pap György nyugalmazott kerületi főkapitány leányát, Pap Sáríkákat. Náluk van egész nap, vagy a birtokon. Most nem politizál. Erre nincs is pénzünk, mert mi csak ráfizettünk a politikára. Nem fogadtunk el senkitől egy krajcárt sem. Kmetty egyszer járt itt Kecskeméten még 1920-ban, amikor azok a dolgok voltak. Azóta nem láttuk.

Az újságíró ezután Héjjas Aurél társaságában felkereste Héjjas Ivánt Pap György nyugalmazott kerületi kapitány házában. — Héjjas a következőket mondta:

— Nem nyilatkozom. Nincs értelme a nyilatkozásnak. Nekem meg van a véleményem az egész dologról. Ha a rendőrség azt hiszi, hogy bűnös vagyok ebben az ügyben, akkor indítsa meg a nyomozást és állapítsa meg, hogy igen-e, vagy sem? Nekem különben meg van a véleményem azokról az emberekről, akik hazafias jelszavak alatt saját maguknak dolgoztak. Meg van róluk a véleményem és ez az én egyéni dolgom.

Az ifjú férj bundája.

Amikor a nászalkomán lopják el az újdonsült férj téllkabátját.

(Saját tudósítónktól.) Február tizedikén este egyik előkelő aradi vendéglőben esküvői ünnepség volt, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. Éjjel tájban a fiatal férj észrevétlenül távoznia akart az ifjú menyecskével, azonban egy igen kellemetlen incidens zavarta meg az alig néhány órási házasságukat. A ruhátárban a férj hiába kereszte az aznap elkészült értékes télibundáját: egy szemfüles tolvaj kihasználta a hangulatos ünnepség lármáját, egy alkalmas pillanatban magára öltve az elegáns bundát, távozott a vendéglő külön terméből. Az ifjú házaspár rémült kutatása az eltűnt bunda után feltűnt a vendégseregnek is és a résztvevők minden tagja keresni kezdte a bundát. Így tudták meg, hogy a bunda helyett egy kopott, ócska, szakadozott kabátot hagyott ott a szemfüles kabátlovaj. A kellemetlenséggel kezdődött házasság szenvedő hősé a rendőrségre sietett és feljelentést tett a bunda-lovaj ellen. A nyomozást Rászig István csoportvezető-detektív vette a kezébe, aki az otthagyt k-

bátról megismerte a tolvajt. Nyomozás ma pozitív eredménnyel is végződött, amennyiben sikerült letartóztatni Lakatos Zoltán hírhedt betörő-tolvajt, aki betemerte, hogy a bundát ő lopta el. Vallomása szerint, a lopott bundát átadta egy fényképező barátjának, aki jelenleg nem tartózkodik Aradon. A nyomozás tovább folyik és valószínű, hogy a holnapi nap folyamán a tolvajon kívül a fiatal férj ellopott bundáját is sikerül megtalálni.

S.A.K.K.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

67. ELHÁRÍTOTT VEZÉRCSEL.

Játszották Hastingsban, 1925. januárban. Világos: Przepiora D. Sötét: Dr. Soltz A.

1. d2—d4, d7—d5. 2. c2—c4, c7—c5. 3. c4×d5, Vd8×d5. 4. Hg1—f3, c5×d4. 5. Hb1—c3, Vd8—d5. 6. Hf3×d4, Hg8—f6. 7. Hd4—b6, Va5—c7. 8. g2—g3, e7—e5. 9. Ff1—g2, Fc8—f5. 10. 0—0, Hb8—c6. 11. Hc8—f5, Vc7—b6. 12. Hb7—d6. 13. Vd1×d6, Hf6—e4. 14. Fg2×e4, Ff5×e4. 15. Fc1—e3, Vb6—d8. 16. Vd6—a3, Vd8—e7. 17. Fe3—c5, Ve7—e6. 18. Bf1—d1, f7—f6. 19. Va3—a4, Fe4—c2. 20. Bd1—d6, Ve6—f5. 21. Va4

—c4. Fe2—e4. 22. Ba1—c1, Hc6—d8. 23. Fe5—a3, Fe4—c6. 24. Hb3—c5, Vi5—g6. 25. Bc1—d1, b7—b5. 26. Bd6×d3+. Sötét feladja, mert B×B-ra 27. Ve6+ KR és 28. H4+ matt következik.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

68. SPANYOL JÁTSZMA.

Játszották Berlinben, 1924. decemberben. Világos: Johnor. Sötét: Teichmann.

1. e2—e4, e7—e5. 2. Hg1—f3, Hb8—c6. 3. Ff1—b5, a7—a6. 4. Fb5—a4, Hg8—f6. 5. 0—0, b7—b5. 6. Fa4—b3, Ff8—e7. 7. a2—a4, b5—b4. 8. Vd1—c2, 0—0. 9. a4—a5, d7—d6. 10. c2—c3, h7—h6. 11. d2—d4, b4×c3. 12. b2×c3, Ba8—b8. 13. Fb3—c4, Fc8—g4. 14. Fc1—e3, e5×d4. 15. Fe3×d4, Fg4—c8. 16. Bf1—e1, Bb8—a8. 17. Hb1—d2, Vd8—d7. 18. Hd2—f1, Bf8—e8. 19. Ve2—a2, Hc6—d8. 20. Ba1—d1, Fc8—b7. 21. Hf1—g3, Hd8—e6. 22. e4—e5. 23. e5×d6. Fb7×f3. 24. Ba1×c6, Ff3×d1. 25. d6×e7, Be8×e7. 26. Be6—g6, Bg7—e1+. 27. Hg3—f1, Hh7—g5. 28. Bg6×g7+. Kg8—f8. 29. Va2—a3+, c7—c5. 30. Va3×c5+. Vd7—e7. 31. Vc5—c6. Sötét feladja.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves figyelmét felhívni, hogy Aradon, Bul. Regina Maria 9., új Neuman palotában angol és uridivat szabó üzletünket, a hó. 20-án megnyitjuk. Raktáron angol szövet különlegességek. Kizárólag előrangú munkaerők.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Grosz Károly

a cluji Sámson Jakab cég volt
beltagja 10192

Klepner,

a cluji Sámson Jakab cég volt
főszabásza.

Beküldve:

Ismételtén el akarják venni azt, hogy fügekavé használatát 40%-os cukormegtakarítással jár. Okos háziasszonyokat azonban erről meggyőzni nem lehet, mert

1 kg. legfinomabb fügekavé
kb. Lei 60.—ba

1 kg. cukor legfinomabb
Lei 30.—ba

kerül.

Ha megfogadja a tanácsot, hogy 40% cukormegtakarítás céljából fügekavét használjon, a kávénak édesítését épen 100%-kal fizeti drágábban mint amennyibe az édesítéshez szükséges cukormennyiség kerülne.

Fügekavénak használata más fügszeriznek elérését célozza és amennyiben ezen irány kedvelt „Rosil” fügekavé használata részesítendő előnyben.

Örizzedj az utáztattól!

Kizárólagos gyártók: Franck Henrik Fiai Linz a/D., Kassa, Komotau stb. 854

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Aradon, a Strada Brataneu-uccából FEHERNEMU VARRODAMAT

LAZASOMRA

Arad, Strada Cosbuc (Wesselényi-ucca) 8. szám alól HELYEZEM AT.

Szíves pártfogást kérve továbbra is. Tisztelettel BEDŐ LÁSZLÓ.

Utazás a föld körül 18 nap alatt.

Werne híres regénye modern átdolgozásban. Gyönyörű felvételek London Páris, Montecarlo, és Konstantinápolyból.

I. rész ma utóljára az aradi

Urániaiban.

II. rész hétfőtől kezdve.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

NAGY GÉZA fényképész

műtermében művészi beállítású gyermekfelvételek, izékes finom kivitelű portréfelvételek. Kis képek után nagy képek, squarellek, pastellek minden formában készülnek. Amüterm állandóan fűtve. Arad, Bulev. Reg. Maria 8. (v. Andrassy-tér)

„RENAISSANCE“

Arad, Str. Bratianu 2.
(Minorita-palota)
Waitzer János-ucca 2.

divatáruházba

covercoat (férfi és női) costum és kabátkelmék, kockás divatszövetek, tavaszi divatujdonságok óriási választékban megérkeztek

HELVETIA BIZTOSÍTÓ RÉSZ-VÉNYTÁRSASÁGNAK

Cluj.

Ezennel köszönetet mondok Önöknek, hogy férjem elhalálása folytán Önöknél esedékessé vált Lei 200.000 azaz Kettőszázezer Lei tőkeösszeget, bár a biztosítások csupán fél éve állottak fenn, nekem pontosan kifizették az egész ügy elintézésénél a legmesszebbmenő előzenységet tanúsították.

Cluj, 1925. január 15-én. 883

Özv. Friedmann Mártonné s. k.

Csehszlovákiai gyűjtőforgalom.

EGER & COMP szállítócég értesíti igen tisztelt üzletfeleit, hogy a bekövetkezett fuvardíjtétel változás folytán, a csehi küldemények részére BRÜNNBEN gyűjtőforgalomra újból berendezkedett, a honnan rendszeresen gyűjtőkocsiakat indít közvetlenül ROMÁNIA minden nagyobb városába. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, amennyiben szállítmányaikat késedelem nélkül, olcsó díjtételel óhajtják lehozatni, úgy szíveskedjenek résztvenni ezen gyűjtőforgalomban. Egyben újjólag szíves figyelmükbe ajánljuk postacso-magforgalmunkat Wien—Arad között. 820

Özv. Nikolits Gézáé szül. Bakonyi Gabriella mint hitves és gyermeke: Bözsike, valóján az alulírottak nevében a legbensőbb szomorúsággal tudatják, hogy a felejtetetlen jó férj, az önfeláldozó édesapa illetve testvér, nagybácsi, sógor, vő, rokon és jóbarát

Nikolits Géza

lődbirtokos.

folvó évi február hó 12-én, áldásos életének 51-ik, boldog házasságának 11-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után Sibiuban (Nagyszeben) elhunyt.

Felejtetetlen drága halottunk földi maradványait folvó évi február hó 16-án, délután 4 órakor fogjuk a felső temető halottas csarnokából, előzőleg a gör. keleti szerb egyház szertartásai szerint eszközölt, be-szentelés után, az ugyanottani családi sírkertben örökös nyugovó helyére elhelyezni.

Pihenése csöndes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1925. február hó 14.

Özv. Nikolits Péterné szül. Paulinyi Zsuzsanna, édesanyja. Özv. Müller Gyuláné szül. Nikolits Irma, Nikolits Sándor, testvérei. Müller Ilona unokahuga. Bakonyi Károly és neje szül. Isztray Erzsébet, apósa és anyósa. Bakonyi Kálmán és neje szül. Halmi Mária, sógora és sógor-nője. Bakonyi Kálmánka, Bakonyi Mariska, unokaöccse és huga. 907

„Joan Limbeck si Fiul“ Arad, Fabrica de costiuuri de metal si intreprindere de inmortantari, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Özv. Hajós Árpádné szül. Keppich Ella úgy a maga mint gyermekei Anna és Mariette férj. Cukor Jánosné nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a legjobb férj és apa

Hajós Árpád

életének 58., holdog házasságának 26-ik évében 1925. február 3-án rövid szenvedés után Bécsben elhunyt.

A drága halott hült hamvai február 6-án, a bécsi Zentralfriedhof izr. osztályában lettek örök nyugalomra helyezve.

A megboldogult emlékére február 15-én, vasárnap délután 6 órakor az izr. templomban requiem tartatik.

Béke poraira!

Heuduschka Vilmos Cukor János testvére. veje. 893

A Romániai Gyógyszerész Szövetség aradi körzete hajdalommal tudatja, hogy szerezett tagtársa

Hajós Árpád

gyógyszerész

az aradi Hajós-gyógyszertár tulajdonosa, f. évi február 3-án Bécsben, produktív életének 57-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt.

Emlékét mindenkor kegyelettel őrizzük!

Arad, 1925. február 15.

884 Az aradi körzet elnöksége

Alulírottak mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett édesanyjuk, nagyanyjuk, anyósuk, testvérük, sógoruk és jó ismerősük

özv. Francz Károlyné

szül. SOLYMOS MÁRIA

életének 73 évében, hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folvó év február 13-án visszaadta nemes lelkét teremtetőnek.

Temetése 1925. év február 15-én délután 4 órakor fog a róm. kath. egyház szertartásai szerint megtartatni Aradon, a Strada Márásesti 23. számú gyásházban.

Az engesztelő gyászmise áldozatát a temetőben kiadvaert f. évi február 16-án délelőtt 7 órakor fog a Minorita-tyúk templomában bemutat-tatni

Béke poraira!

Drága emléket örökké megörizzük!

Báró Exterde Kálmánné szül. Francz Margit, Hraemling Jánosné szül. Francz Irma, Francz Károly gyermekei. Báró Exterde Kálmán és Hraemling János vejei. Özv. Gálszter Antalné szül. Solymos Katalin, Soly-mos Ferenc testvérei. Özv. Soly-mos Józsefné sógor-nője, f. báró Exterde Kálmán, Sándor, Mici és Hraemling Csöpike unokái. 870

Magas lángú és hőfoku

köszén és kokszt,

rostált, pormentes

vasaló-faszemet

házhoz szállít: 726

Kneffel szénüzlet

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 1. 7. sz.

ANDRÉNYI

PEZSGŐK

a legjobbak.

Szikvizgyárosok figyelmébe!

Szikvizes üvegek, szörpös üvegek, engedélyezett aluminium szifon-fejek és minden ehhez tartozó alkatrészeket állandóan raktáron tart. — Előjegyzéseket későbbi szállításra is elfogad.

Révész József és Társa

Arad, Str. Episc. Radu (Magyar-ucca) 14. 788

PÉNZÉRT

5000 lejen felül előnyösen gyümölcsös-zetetheti Ludovic Klein, Arad, Calca Saguna 82. sz. pénzügyi-irodája útján. Telefon 6—38. Válaszbélyeg. 829

BUDAPESTI nemzetközi mintavásár

1925. április 18-tól 27-ig.

rendezi a 7228

budapesti keresk. és iparkamara.

Mérsékeltáru menetjegyek és vízumok.

Felvilágosítással szolgálnak:

Bucarestben: A magy. kir. követség irodája

Br. Margulles H., Passagiei Román 12.

Cernowitzban: A keresk. és iparkamara.

Központi iroda: Budapest, V., Szemere-u. 6.

Újságmakulatura

5 kgr.-os cso-

magokban

kapható a kiadóhivatalban

Eladók

a belváros minden részében

magán- és bérházak, üzletek, vendéglők,

a város legforgalmasabb helyén

Cim: Arad, 15144

Gyöffy, „Mures“ irodájában

Rossz órát javíttassa REINER JOZSEF műlőrá-nál. LECHNER, volt Csász. és Kir. udvari órást tanítvá-nyánál ARADON, a lutheránus templom mellett. 699

KERÉKPÁR SZANATORIUM

Strada Márásesti No. 6. (Kossuth-ucca).

Rendelésre elfogad új kerékpárok készítését és minden e szakmába vágó speciális javítását

IOAN SAMBURA.

Elsőrendű zománcozók! — Vess és elad kerékpárokat, motorkerékpárokat, varrógépeket, kerékpárgummi és alkatrészek állandóan raktáron. 889

Friss dunai hal érkezett,

vasárnap reggel

10 óráig kapható: 878

Luttwák József cegnél, Arad.

Üzlethelyiségek

kiadók legforgalmasabb

helyen 25,000—30,000

lej bérért.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Elsőrendű

burgonya

waggontételben

kapható a

Schwäbische Handels und Gewerbebank fiókjánál

Sandra. 855

Zongorák

ujak és keveset használtak elsőren-dű wieni, német és angol gyárt-mányuak állandóan raktáron. Leg-messzebbmenő jóállást vállalok! Részletfizetésre is! Jutányos árak!

STERBERG

zongora gyári lerakat.

Oradea-Mare, Piata Unirei 2.

Telefon 13—45. Sirocco No. 178

Barát Möríc képkiállítása ma, vasárnap zárul!

Tavaszi costümök, bálí és szövetrohák legolcsóbb és leggyorsab- ban, elsőrendű kivitelben Jancsó Jolán divatszalonjában készülnek, Arad Bulv. Carol I. 13-69. I. em.

Pénzeszekrény 2-ös olesón eladó „Argusnál” Arad, Str. Eminescu I.

Földbérlet!

33 kat. hold prima szántóföld lakóházzal, gazdasági épületekkel, 5 éves biztosított szerződéssel haszonbérbe adó. Megbízott: 16541
Háasz Iroda Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-utca.)

FOGÁSZAT!

Fogbuzás: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) dr. 80-100 lej.
Fehér fogak kautashukra dr. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) dr. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
vizsg. fogász, Arad, B. Bög. Ford. 14. Jászai Magyar-ut)

la minőségű 6.800 calorián felüli
porosz darabos, kocka, díó- és kovácszenet
carwini darabos és
kocka pirszenet (koxot)
waggontételekben
a legolcsóbb naplárban szállít:
FLESCH & KLEIN
Arad, Str. Unirii 6-8. Tel. hívó sz. 523.

Rendkívüli olcsó ház eladások.

Szobakonyha, magánház szőlőskerttel 75.000. Mosóczi telepen 60.000. Ségában 60.000. Miklós-u. 2 szobás, nagy kerttel 120.000. Vasutnál 3 szobás 120.000. Piac tér közelében családi ház 150.000. 3 szobás magánház 130.000. 4 szobás fürdőszobás magánház 320.000. 4 szobás belvárosi magánház 400.000 lei és több kisebb-nagyobb magánház, üzlet-ház és bérházak, birtokok, szántóföldek, tanyák, uriszlók felszerelésekkel, malmok, téglagyárak, mindennemű üzletek helyben és vidéken, ház helytel-kek Székely-utca 40.000 lejtől fellebb eladók. „Argusnál” Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ut.) 16550

No. 376-1925.

ANUNT.

Pepiniera Statului Ciala avand lipsă de următoarele materiale publica licitație pentru:

15-20.000 bucăți pari de vie de crepatura de stejar (gorun) grosime de 4 cm., lungime 2.40 m., tăietura de iarnă ascutit la partea mai groasă.

10.000 bucăți prajini de stejar rotund lungime 6 m., grosime 12 cm. la partea groasă, 8 cm. la partea subțire, tăietura de iarnă.

Ofertele timbrate se vor înainta Administrației Pepinierei Ciala pentru predare ab gara Ciala. Termin de înaintarea ofertei se fixează până la 28 Februarie ear monstrele vor purta sigiliul firmei.

Seful Pepinierei.
Lorant.

918

Feltűnő alkalmi házkinálatok!

Piac tér közelében emeletes új ház ázletheiységekkel, modern parkettás lakásokkal, nagy bérjövdelemmel, előnyös árban eladó, a vételár egyrésze két év alatt törlesztendő. — Magánházak 3-6 szobás lakásokkal, nagy kertekkel 400 ezer lejtől 800 ezer lejtig, tökéletes befektetésre kiválóan alkalmas bérházak, üzletházak eladók. Értekezni lehet HAASZ Irodájában Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-utca.) 16541

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

UI KALAP-ÜZLET nyílt meg Aradon, Strada Alexandru (Safar-ut.) 5. Sz. alatt, a „Központi” kávéházzal szemben ahol a legolcsóbbabb bécsi modellek, valamint egyszerűbb szalma- és gyermek kalap-újdonosságok nagy választékban állnak a m. t. hölgy-közönség megtekintésére. **Gyászkalapok** és alkalmasok gyorsan és pontosan készíttetnek. 701

Világhírű Underwood írógépek vezérkép-
viselete ARAD, Strada Metianu és raktára (volt Ferray-ut.) sarok.

STR. FABRICEI régi 7. SZ. alatt eladók kisebb-nagyobb házhelyek. Továbbá egy nagyobb telek épületekkel együtt gyártótelepnek megfelelő. Értekezni lehet KALASZ bűrzletében Arad, Piata Avram Iancu 3. 800

ÜZLETHELYISÉG, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) nagy angró vagy detail üzletnek megfelelő. berendezés nélkül vagy berendezéssel átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadásában. 801

FIGYELEM!

Iparosok, malomtulajdonosok, autó-garagok, petróleum- termékek detail-elárusítói stb. — Nagyban elárusítás belföld és külföldre:
Könnyű és nehézbenzin, petróleum, gépolaj, (Motorine) paoura és nersolaj tartálykocsiban és hordókban.
Ajánlatot kívánatra küldünk.
„SOLAR ROMÂNIA” Soc. Anon. de Foraj si Indus-
trie de Petrol, PLOESTI, Strada Anast. Panu No. 6.
Telefon 59-2. 853 Sürgönyeim: „Solarom”.

TÁRGUL
DIN LIPSCA
PRIMÁVARA 1925:
1-7 MARTIE
TÁRGULTECHNIC: 1-11 MARTIE

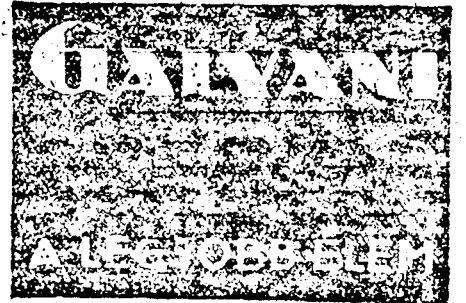
Lipcsei tavaszi mintavásár 1925.

Általános áru mintavásár márc. 1-7-ig.

Technikai mintavásár és építészeti mintavásár márc. 1-11-ig. A világ legnagyobb és legrégibb nemzetközi mintavására. Jelentkezések és felvilágosítások:

E. v. ANGERBAUER
tisztelőbéli megbízott urnál

728

3180

Rendkívüli ház eladás!

Modern emeletes bérpalota 14 nagy parkettás urilakással, egy 5 és egy 4 szobás elfoglalható urilakással a város legszebb részén 1.500.000 leuért eladó, egymillióval átvehető és több magánház és befektetésre alkalmas ingatlan eladók. Értekezni „Argusnál” Arad, Str. Eminescu I. (Deák F.-ut.) 16550

C. F. R. összes vonalaira,

Ceana összes vonalaira, külföldi jegyfüzetek, kombinált vasuti-jegyek, tur és retur jegyek, hálókoosi jegyek és utazásra vonatkozó felvilágosítások kaphatók a

Nemzetközi Vasúttársaság
kizárólagos autorizált
helybéli képviselőjénél,

ARAD, Bul: Regina Maria No. 18.
(Központi Takarékpénztár helyisé-
gében.) Telefon: 5-94.

Gyógyszertár

közénforzalmu, Bánátban vagy Aradmegyében kerestetik megvételre. Ajánlatok:

Hrianka József
gyógyszerészhez Guttenbrunn (Zab-
raul), Jud. Timis intézendők. 823

Körülbelül 1000 köbméter

épületfa

akác- és kőrisfából,
eladó.

Hodos-bodrogi zárdá.

Tizjártu sikszítás malom

85 HP. szivógázmotorral, teljes felszereléssel, köve-
zet ut mellett, Aradmegyében eladó. — Cím:

Endrico Axenti
Soprós (Arad megye).

Sifonfejeket

elsőrendű gyártmányu alumi-
niumból készültet saszái-
jal vagy anélkül, szonnal
szállít **Societate** 824

„Sieval” Bucurati, Str. Pamul
Verde 5 Rudolf M. 504

Deutech Anna, Arad, Str. Alexandr
(Salacz-ucca) I. sz

Endell Moose
1141

Kiváló jó és rendkívül olcsó

IPARI SZENET

kedvező feltétellel szállít:

FERROCARBON

Szénkereskedelmi Társaság,
Timisoara,
„Agrár” palota.
Telefon 9. 10187